

kirkkomme

2/2003

LÄHETYYS

Risti konfliktien maailmassa

- ◆ Risti haastaa ja ristiä haastetaan
- ◆ Kristittyjen asema konfliktitilanteissa

Risti konfliktien maailmassa

Tässä numerossa kuvataan ristin vaikutuksia: sitä, miten risti haastaa ja ristiä haastetaan erilaisissa konteksteissa. Risti voi toimia sovinnon rakentajana, mutta myös konfliktin aiheuttajana. Lehti kertoo kristittyjen asemasta konfliktialueilla sekä kutsuu esirukoukseen.

Islamilaisessa Iranissa evankeliumi leviää radion välityksellä.

"Tarjoamme kuulijoille jotain, mitä he eivät voi saada mistään muualta, sanoo radiopastori Tony Estaidi, s. 5. Kuva: Leena Punkari

Ruandan kirkoilla on kansanmurhan jälkeen edessään valtava haaste: sovinnon rakentaminen, s. 8. Kuva: Saara Ojanen

Profeetanpilkkalait vaikeuttavat kristittyjen oloja Pakistanissa, s. 26. Kuva: Jouko Marttinen

Sisällys – Innehåll

Radiopastori Tony Estaidi: Sekä ristiin että konfliktiin liittyy kuolema Leena Punkari ja Matti Korpiaho	4
Ruandassa etsitään sovinnon rakentajia Saara Ojanen	8
Pääkirjoitus: Terve risti, ainoa toivo! Timo Vasko	11
Ledare: Hell dig kors, vårt enda hopp! Timo Vasko	12
Kolumni: Ristin valossa Katinka Käyhkö	13
Kristillinen televisiokanava vie ristin sanomaa muslimimaailmaan Reino Saarelma	14
Päätoimittajan pöydältä: Jumala konfliktien maailmassa Hannu Paavola	17
Teltantekijätyö – alkuperäinen lähetystyön muoto Heikki Tyrni	18
Raamatun tutkistelu: Risti ja juutalaiset Juha-Pekka Rissanen	20
Raamattuopetus: Risti ja juutalaiset Juha-Pekka Rissanen	20
Intian kristityt – sorretut dalitit Mikko Malkavaara	22
Profeetanpilkkalain syyt ja seuraukset Pakistanissa Jouko Marttinen	26
Toivo kasvaa Vivekanandassa Henrik Bergman	29
Risti nousee Sudanissa Mandelan pakolaiskylän ylle Pekka Huhtinen	32
Töölössä pohdittiin lähetystyötä ja kansainvälistä diakoniaa Pauliina Nurminen	34
Jumala on turvamme ja voimamme – raamattutyö kriisitilanteessa Kerstin Hagberg	36
Gud är vår tillflykt och vår styrka – bibelarbete i krissituationer Kerstin Hagberg	38
Koulutus kuin seikkailu Arja Launis	39
Kirja-arvostelut	40

*Farsinkielinen radiopas-
tori Tony Estaidi löytää
kristityille lohtua Johan-
neksen evankeliumista
(14:27) myös Lähi-idän
nykytilanteessa: "Minä
jään teille rauhan.*

*Oman rauhani minä
annan teille, en sellaista
jonka maailma antaa.
Olkaa rohkeat, alkää
vaipuko epätoivoon."*

Kuva Leena Punkari

*Muslimimiehet iltapäivän keskustelutuo-
kiossa Qo'omin
kaupungissa,
Iranissa. Kuva:
Timo Vasko*

Radiopastori Tony Estaidi: Sekä ristiin että konfliktiin liittyy kuolema

”Ristillä ja konfliktilla on yksi yhteinen asia: molempien yhteydessä puhutaan kuolemasta. Toisen yhteydessä lisäksi ikuisesta elämästä, toisen yhteydessä tuhosta”, radiopastori Tony Estaidi sanoo.

”Ristin viestiin liittyy, että ellemme kuole, emme voi syntyä uudelleen. Mutta ei tarkoitus toki ole, että tapamme toisemme”, radiopastori Tony Estaidi (50) muistuttaa.

”Kaikki konfliktit, selkkaukset ja sodat johtuvat ihmisten ylpeydestä ja itsekkyydestä. Ei Jumala niitä ole halunnut”, Estaidi jatkaa.

Lähi-idän, erityisesti Irakin tilanne mietityttää farsinkielisiä kristillisiä radio-ohjelmia yli kaksikymmentä vuotta tehnyttä miestä, joka on syntynyt Iranin kurdeja.

Estaidin omastakaan elämästä ei ristiriitoja ja

vaikeuksia ole puuttunut. Hän syntyy kylmänä marraskuun yönä 1952 kurdipäällikölle ja tämän neljännelle vaimolle, joka kuolee vielä samana yönä ehtimättä täyttää seitsemäätoista vuotta. Myös useat imettäjäksi hankituista naisista menehtyvät, melkein poikakin. Epätoivoinen isä vie hänet ratsain kauaksi kotoa amerikkalaisen lähetysjärjestön perustamaan sairaalaan.

Vauvan vastaanottanut lääkäri tuntee heimo-päällikön. Kun kotiuttaminen olisi mahdollista, kyseinen lääkäri on palannut Yhdysvaltoihin, eikä Tonyn taustaa enää riittävästi tunnetakaan.

Islamilaisen
vallankumouksen jälkeen
Iranissa on Tony'n mukaan
kääntynyt ihmisiä
kristinuskoon enemmän
kuin edellisten kahdensadan
vuoden aikana

Koska sairaalasta ei kuulu mitään, isä olettaa poikansa kuolleen; olihan ennustekin huono. Tony päätyy toisen lähetysjärjestön lastenkotiin.

Jumala ei hylkää

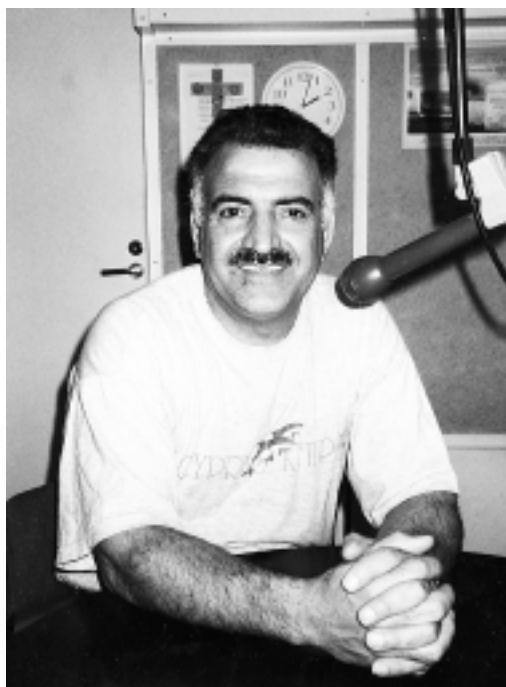
Tony on 10–11-vuotiaana lastenkodin autoretkellä. Retkue osuu yöpymään hänen edesmenneen äitinsä kotikylään, mikä illan aikana yllättäen selviää. Isä elää edelleen, eikä Tony olekaan enää orpo. Koulunkäynti jatkuu, mutta iän lisääntyessä arvosanat huononevat, kun poika päätyy varastelevaan nuorisojengiin.

Kristillisiä radio-ohjelmia Tony kuulee äidinkielellään ensimmäisen kerran 14–15-vuotiaana orpokodissa, jossa myös lauletaan ohjelmiin liittyviä kristillisiä lastenlauluja. Lähetykset välittää kuuluisa etiopialainen Evankeliumin ääni-kanava, joka maassa tapahtuvan vallankumouksen jälkeen lakkautetaan.

Ennen pitkää Tony alkaa kantaa lähetystyöntekijältä saamaansa pientä Uutta testamenttia rintataskussa, vaikkei sitä juurikaan lue. Mainitaanhan kirjassa Jumalan nimi, joka on muslimillekin tärkeä. Samoin Jeesus, joka on heille viidenneksi suurin profeetta. Pyhä kirja taskussa Tony myöhemmin, maaliskuussa 1972, ilmoittaa esimiehelleen Irakin rajalla, ettei pelkää, mutta ei enää sodikaan, koska on kristitty. Hänestä tulee ambulanssikuljettaja. Hän suutelee autonsa punaista ristiä, koska tietää ristin kristityille tärkeäksi – tosin ei syytä siihen.

Tony on tahtonut armeijassa upseeriksi voidakseen tappaa miehet, jotka ovat Iranin hallituksen sotilaiden ja kurdijoukkojen kahakassa surmanneet hänen isänsä. Riitely johtuu siitä, etteivät feodaaliherrat hyväksyneet silloisen shaahi Muhammad Reza Pahlavin aikaansaamaa maareformia.

Kun Tony lopullisesti luopuu islamista, hänen omaisensa hylkäävät hänet ja väittävät häntä kuolleeksi. Myöhemmin hän kokee välien parantuneen.

Radio on elämäni, Tony Estaidi sanoo.

"Olen Jumalan välikäsi. Puhun Jumalan sanaa, rohkaisen, lohdutan. Kuulijoille se on lahja Jumalalta."

Kääntyminen on vaikeaa

Hiljakseen Tony Estaidista alkaa tuntua, että hän haluaa myös julistaa Sanaa. Jo armeija-aikana hän hakee Iranin Pipliaseurasta Uusia testamentteja, jakaa ja myy niitä. Tony oppii nuoruusvuosinaan puusepäksi, räätäliksi ja sähköasentajaksi, mutta teologia vetää puoleensa. Lähtiessään Yhdysvaltoihin opiskelemaan syksyllä 1978 hän ei tiedä lähtevänsä ehkä lopullisesti. Seuraavana vuonna Iranissa tapahtuu islamilainen vallankumous, eikä Tony'n, likaisen käännynnäisen ja kristityn, passia sittemmin uusita.

Trans World Radion kautta Tony Estaidi löytää elämäntyönsä. Hän ryhtyy tekemään farsinkielisiä kristillisiä radio-ohjelmia, joiden kuuntelijoita on nykyisin Iranin ja Afganistanin lisäksi muun muassa entisen Neuvostoliiton alueen tasavalloissa. Aluksi hän asuu useita vuosia Norjassa, jonne pian noutaa vaimokseen erään Iriksen. Nykyisin kotipaikka ei turvallisuussyistä enää ole julkinen, eivätkä monetkaan Tony'n ystäväistä – ei edes hänen seurakuntansa pastori – tiedä, mitä hän todella tekee.

"Vaimoni on vahvin tukeni ja hyvä äiti. Hänelä on ollut suuri vastuu kolmen, nyt teini-ikäisen lapsemme kasvattamisessa. Hän myös hoitaa koko kirjeenvaihdon, kunhan olen kääntänyt kuuntelijapalautteen englanniksi. Jumala on siunannut meitä", Estaidi sanoo.

Ilman kristillistä
radiotyötä
emme voi
tavoittaa
islamilaista
Irania

*Näkymä Qo'omin kaupungin
moskeija-alueelta Iranissa.*

Kuva: Timo Vasko

Farsinkielisten kristillisten radio-ohjelmien kuuntelijapalautetta on tilastoitu yli kahdenkymmenen vuoden ajan. Yhteydenottajista 66 prosenttia on halunnut tietää kristinuskosta enemmän, 14 prosenttia halunnut tulla kristityiksi ja 20 prosenttia ollut uusia uskovia. Kuuntelijoista melkein kolme neljänestä on 15–26-vuotiaita ja 82 prosenttia miehiä.

Islamilaisen vallankumouksen jälkeen Iranissa on Tony'n mukaan kääntynyt ihmisiä kristinuskoon enemmän kuin edellisten kahdensadan vuoden aikana, vaikka seuraukset ovat vaikeita ja vaarallisia. Useimmat menettävät työnsä ja muut maalliset etunsa, tulevat sukunsa ja ystäviensä kiroamiksi, monet joutuvat vankilaan, jopa kuolevat. He eivät tiedä, minne mennä oppiakseen lisää, kohdatakseen kaltaisiaan ja saadaakseen rohkaisua.

Radio on elämäni

Tony Estaidi kokee, että hänen radiotyöllään on ollut suuri siunaus. Hän myös kiittää saamastaan hyvästä raamattuopetuksesta, jonka antimia voi jakaa eteenpäin.

”En halua tehdä muuta kuin tätä työtä, sillä ilman kristillistä radiotyötä emme voi tavoittaa islamilaista Irania – ja näinkin voimme muuttaa vain yhden ihmisen kerrallaan. Muulla tavoin en tavoita yhtä monia ihmisiä.”

”Tiedän, että minulla on Iranissa tuhansia

ja taas tuhansia ystäviä, jotka tuntevat ääneni, vaikka eivät minua muuten tunnekaan. Tarjoamme työtovereineni heille jotakin, jota he eivät voi saada mistään muualta. Evankeliumin sanoma on jotakin aivan muuta kuin mitä heillä ennestään on. Radion välityksellä he oppivat rukoilemaan ja ylistämään Jumalaa.”

”Olen Jumalan välikäsi. Puhun Jumalan sanaa, rohkaisen, lohdutan. Kuulijoille se on lahja Jumalalta. Radio on elämäni.”

Vaellus kristittynä ei ole ollut helppoa Tony Estaidillekaan.

”Tie, jota kuljemme uskossa Kristukseen, on hyvin kapea ja usein ongelmallinen tie. On vainoa, ahdistusta, syytöksiä, kipua, itkua, yksinäisyyttä, vihollisia...”, hän korostaa.

”Minulle risti on ollut kipeämpi ja raskaampi kantaa kuin pelkkä ahdistus. Olen kohdannut evankeliumin takia monia vaikeuksia ja haasteita ja tuntenut paljon kipua. Minua on syytetty monta kertaa.”

”Mutta ajattelen, että Jumala valmistaa minua todellista ristiä varten. Se on edessä, kun minun on kohdattava kuolema, ja silloin olen valmis.”

MATTI KORPIAHO JA LEENA PUNKARI

Matti Korpiaho on Sanansaattajat ry:n kotimaantyön johtaja, Leena Punkari va. tiedottaja ja Lähde-lehden toimitussihteeri. Sanansaattajat on pitkään tukenut farsinkielistä kristillistä radiotyötä.

*Ruandalaisia naisia
värikkäissä puvuissaan.*

Kirkkoa rakennetaan yhteisvoimin Kibungon alueen kylässä.

Ruandassa etsitään SOVINNON RAKENTAJIA

**Ruandassa etsitään anteeksiantamusta ja tietä sovintoon
sisällissodan jälkeen.**

Matkaryhmämme nieleskelee kyyneleitä yrittäen tajuta, mitä ihmiset vierellämme kertoivat. Olemme Ntaraman kirkolla, joka on yksi kammottavimmista Ruandan kansanmurhan muistopaikoista. Yli 5000 ihmistä haki turvaa kirkosta kansanmurhan alkaessa. Heidät kaikki surmattiin 15.4.1994.

Kirkon seinustalle on rakennettu katos, jonka hyllyillä on kasoittain pääkalloja ja luita. Muutoin kirkko on siinä kunnossa, mihin se huhtikuussa 1994 jäi: ikkunat säpäleinä, seinissä ammusten murtamia aukkoja. Lattia on roinan peittossa. Seinän vierellä on täpötäysi muovisäkki, josta luut pursuavat ulos.

Kurkkuani kuristaa tulkatessani ryhmällemme kirkon oppaiden kertomuksia. He ovat harvoja paikkakunnalla henkiin jääneitä. Viikkokausien piileskely suolla pelasti heidät murhaajien käsistä.

Meitä kuljettanut Luterilaisen maailmanliiton työntekijä Jean-Pierre on kotoisin tältä alueelta, missä Ruandan kansanmurha ensimmäisenä leimahti liekkiin, kun Ruandan presidentti menetti henkensä huhtikuussa 1994. Jean-Pierren koko perhe surmattiin tutsi-taustan takia. Hän

itse oli pääkaupungissa Kigalissa työssä ja jäi henkiin, koska hutu-heimoon kuuluva ystävä antoi hänelle piilopaikan talossaan. Käynti entisessä kotikylässä tuo traagiset muistot mieleen. Silti Jean-Pierre uskoo, että sovinto on mahdollinen. Ja että vain siten elämä jatkuu.

Kyläkäräjät käytössä

Maailmassa on paljon kansoja, joihin kansanmurha, veljessota, väkivalta on lyönyt syviä haavoja. Kolmessa kuukaudessa noin miljoona ruandalaista sai surmansa syistä, jotka juontavat siirtomaakaudelle saakka. Kansanmurhan seurauksena Ruandan vankiloissa virui tähän vuoteen saakka 120.000 syylliseksi epäiltyä.

Ruanda on löytänyt oman tapansa käsitellä kansanmurhaa, uhreja ja syyllisiä. Käyttöön on otettu perinteisten kyläkäräjien malli gacaca. Istunnot aloitettiin vuonna 2002. Vangit tuodaan kotikylään käräjille. Uhrit ja syylliset kohtaavat. Todistajina toimivat kaikki kyläläiset. Käräjät mahdollistavat tunnustamisen ja sovittelun ja vangin hyväksymisen takaisin kyläyhteisöön.

**Kristittyjen kädet
tahriutuivat vereen koko
kansan tavoin.**

Kirkkokin tarvitsee katumusta

Kansanmurhan jälkeen kirkot olivat pitkään tyhjiillään. Kirkko oli menettänyt uskottavuutensa. Se ei ollut korottanut ääntään silloin, kun tiedotusvälineet nostattivat vihaa hutujen keskuudessa tutseja vastaan. Se ei ollut suojellut ihmisiä, jotka juoksivat kirkkoon murhaajia pakoon. Kristityt – suurin osa Ruandan väestöstä on kirkkojen jäseniä – joutuivat saman massahysterian valtaan kuin muutkin. Heidän kätsensä tahriutuivat vereen koko kansan lailla.

Jotta gacaca-käräjät toimisivat ja kansanmurhan haavat paranisivat, tarvitaan aktiivista sovinnontyötä. Ruandan hallitus on kehottanut kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä levittämään anteeksiannon mieltä ja sovinnonrakentamisen taitoja kansan keskuuteen. Tämä on kirkolle valtava haaste.

Ruandan kirkkojen neuvosto on ottanut haasteen vakavasti ja pyrkii kouluttamaan sovinnon rakentajia hiippakunta- ja seurakuntatasolle. Kirkkopäivillä keväällä vieraillut neuvoston pääsihteeri Richard Murigande on kuitenkin huolissaan kirkkojen kyvystä tähän tehtävään.

”Kirkoillamme ei ole koulutettua henkilökuntaa, joka auttaisi yhteiskuntaamme sovinnonrakentamisessa ja kansanmurhan traumojen parantamisessa. Itse asiassa kirkkomme tarvitsevat parannusta sisältäpäin, ennen kuin ne pystyvät parantamaan yhteiskuntaamme.”

Ryhmissä opitaan anteeksiantoa

Kirkon Ulkomaanapu tukee Luterilaisen maailmanliiton kautta sovinnontyötä Ruandassa. Yhteisvastuullisuuden tunnetta luodaan koulu-, vuohi-, viljavarasto- ja muilla kyläläisten elämään vaikuttavilla yhteisillä projekteilla. Kouluissa opetetaan yhteistyön ja hyvän naapurisuuden merkitystä.

Avustusalueilla tuetaan uskontojen välisiä ryhmiä, joissa eri kirkkokuntiin kuuluvat ihmiset oppivat tuntemaan toisensa yli uskonnollisten ja etnisten rajojen. Monesti alku on täynnä ennakkoluuloja. Ryhmissä opitaan kuitenkin anteeksiantoa ja sovinnon rakentamista.

”Nyt olemme jo oppineet rukoilemaankin

yhdessä muslimien kanssa, vaikka käytämme Jumalasta eri nimeä”, kertoo eräs helluntaiseurakunnan johtaja.

Anteeksianto keventää taakkaa

”Anteeksiannolla on suuri merkitys gacaca-oikeudenkäynneissä. Se keventää taakkaa, jota syylliset kantavat. Gacacan kautta yhteiskuntamme herkistyy sille, että jos teen väärin, joudun siitä vastuuseen”, kertoi Ruandan suurlähettiläs Rosemary Museminali Helsingin-vierailullaan.

Hän uskoo myös, että kun Ruandan kirkko katu osallisuuttaan kansanmurhaan, se auttaa kansaa eteenpäin sovinnon rakentamisessa.

Myös oppaamme Ntaraman kirkolla sanoi: ”Mikään ei ole mahdotonta. Jos voi puhua toisen kanssa, silloin voi myös sopia.”

Ruandan kirkot ovat jo tarttuneet tähän vaikeaan tehtävään. Siinä niitä ei saa jättää yksin.

TEKSTI JA KUVAT: SAARA OJANEN

Kirjoittaja on Kirkon Ulkomaanavun suunnittelija.

Yksityiskohta Nyamatan tuhoutusta kirkosta, jossa turvaa hakeneet ihmiset saivat surmansa vuonna 1994.

Terve risti, ainoa toivo!

Jeesuksen Kristuksen kautta Jumala on vaikuttanut pelastuksen kaikille ihmisille. Sanoma Jumalan Kristuksessa vaikuttamasta pelastusteosta perustuu Kristuksen ristiin ja ylösnousemukseen. Risti ja ylösnousemus ovat perusta, jonka varassa kristinusko elää. Nykyaikana maailman väestöstä vasta noin 33 prosenttia tilastoidaan kristityiksi (Barrett & Todd, 2003). Siksi Kristuksen kirkon lähetystehtävän toteuttaminen jatkuu maailmanlaajasti. Kuluneena kesänä siunattiin matkaan monta uutta ja vanhaa lähetystyöntekijää uudelle työkaudelle. Mitä sanomaa risti viestittää tässä monien konfliktien maailmassa? Sitoutuuko kirkko jäsenissään lakkaamatta ristin sanoman eteenpäin viemiseen ja myös itse päivittäin elämään tästä sanomasta?

Kirkon lähetystehtävän eli lähetystyön ja kansainvälisen palvelun keskeisin sisältö on ristin sanomassa. Kirkko on kaikkialla maailmassa sanan ja sakramenttien kirkko. Sen viestintä on sekä sanallista että sanatonta. Kristitylle katseen suuntaaminen Jeesuksen Kristuksen ainutlaatuiseseen ristiin sisältää samalla sanoman sekä täydellisestä syntien sovituksesta ja syntisen ihmisen vanhurskauttamisesta että pääsiäisen ilon tyhjistä haudasta: Kristus nousi kuolleista ja palaa kerran näkyvällä tavalla. Mutta sitä ennen on lähetystehtävän toteuttamisen aika. Ja se on nyt.

Maailmalla olen huomannut, että Kristuksen kirkko viestittää ohikulkijoille sanomaa monenlaisten katoilla ja seinissä olevien ristimallien välityksellä. Mallit vaihtelevat vuosisadasta ja kontekstista riippuen, mutta ristin perusmuoto säilyy. Risteistä välittävät Kristuksen kirkon historian monet vaiheet ja sen

moni-ilmeisyys. Ristikuvioita on todella lukuisia, esimerkiksi Antonius-, Pietarin-, Yrjön-, Jerusalemin-, Andreas-, Maltaan-, Mantovan-, paavin-, kahva-, toisto-, lilja-, ankkuri-, naula-, kuula-, haarukka-, neliö-, kahva-, apila- ja vihkiristi sekä Filippuksen, latinalainen, ortodoksinen, katolinen, patriarkan ja kreikkalainen risti. Jokainen niistä kutsuu kiinnostumaan ristiin sisältyvästä sanomasta. Samalla kirkko erottuu ristin avulla muista. Rististä välittyy kirkon identiteetti. Ilman ristiä ja ristin sanomaa ei olisi kristinuskoa ja kirkkoa.

Risti kutsuu myös tänään kirkon lähetystehtävän täyttämiseen. Etusijalla on oltava vielä evankeliumilla saavuttamattomat kansanryhmät eri puolilla maailmaa. Noin 15 vuotta sitten näitä saavuttamattomia suuria ja pieniä kansanryhmiä, määritelmästä riippuen, oli ainakin noin 12 000. Lähetystehtävän täyttämisessä tarvitaan sekä paikallisten kirkkojen sitoutumista että kirkkomme lähetysjärjestöjen lähettämiä työntekijöitä, jotka ovat kirkkomme jäseniä. Lähetystyöhön tarvitaan jatkuvasti lisää uusia kutsumustietoisia ja ammattitaitoisia lähtiöitä. Oletko harkinnut tätä omalla kohdallasi? Ota rohkeasti yhteyttä johonkin kirkon seitsemästä lähetysjärjestöstä ja Kirkon Ulkomaanapuun.

Kolmiyhteisen Jumalan lähetyksessä Pyhä Henki on tärkein lähetystyöntekijä. Kaikkialla Jumalan valtakunnan työssä olemme Hänestä, onneksi, kaikessa riippuvaisia. Pyhä Henki tekee ihmisissä ja olosuhteissa valmistavaa työtään, jota lähetystyöntekijä yhä uudelleen hämmastelee ja josta sydäimestään iloitsee. Hän kirkastaa Kristuksen henkilökohtaiseksi Vapahtajaksi ja uuden elämän suunnan antajaksi eri puolilla maailmaa. Saamme olla Jumalan valtakunnan kasvun todistajia ja se antaa jatkuvasti ilon ja kiitollisen mielen ihmisistä rakastavaa Jumalaa ja hänen hyvyyttään kohtaan.

TIMO VASKO
timo.vasko@evl.fi

Hell dig kors, vårt enda hopp!

Genom Jesus Kristus har Gud utverkat frälsning till alla människor. Budskapet om Guds frälsningsgärning i Kristus grundar sig på Kristi kors och uppståndelse. Korset och uppståndelsen är den grund som kristendomen lever på. Av befolkningen i världen i dag statistikförs endast 33 % som kristna (Barrett & Todd, 2003). Därför fortsätter Kristi kyrkas missionsuppgift världsomfattande. Under den gångna sommaren har mången ny och gammal missionär välsignats inför utresan till en ny arbetsperiod. Vilket budskap förmedlar korset i denna konfliktfyllda värld? Förbinder sig kyrkan genom sina medlemmar till ett oupphörligt vidareförande av korsets budskap och till att själv dagligen leva av detta budskap?

Det centrala innehållet för kyrkans missionerande uppgift dvs. mission och internationell tjänst, finns i korsets budskap. Överallt i världen är kyrkan ordets och sakramentens kyrka. Dess förkunnelse sker både med ord och ordlöst. Då en kristen riktar sin blick på Jesu Kristi enastående kors, inkluderar detta på en gång budskapet om såväl en fullständig försoning av synderna och rättfärdiggörelse av syndiga människor som påskens glädje över den tomma graven: Kristus uppstod från döden och återvänder en gång på ett synligt sätt. Men innan det är missionens tid. Och den tiden är nu.

Jag har ute i världen lagt märke till att Kristi kyrka, till dem som går förbi en kyrka, förmedlar budskapet på tak och väggar genom många slag av korsformer. Modellerna varierar beroende på århundraden och kontext men grundformen för korset består. Korsen talar om många skeden i Kristi kyrkas historia och om dess mångfald. Det finns verkligen talrika korsmönster, t.ex.: Antonius-, Petrus-, S:t Georgs-, Jerusalems-, Andreas-, Malteser-, Mantova-, påve-, lilje-, ankare-, spik-,

kul-, gaffel-, fyrkants-, fyrklöver-, och vigselkors samt Filippuskors, latinskt, ortodoxt, katolskt, patriarkaliskt och grekiskt kors. Vart och ett av dem kallar till intresse för det budskap som ingår i korset. Genom korset skiljer sig kyrkan på samma gång från andra. Genom korset förmedlas kyrkans identitet. Utan korset och dess budskap skulle inte den kristna tron och kyrkan finnas till.

Också i dag kallar korset till fullgörande av missionsuppgiften. De folkgrupper i olika delar av världen som ännu inte nåts av evangeliet måste prioriteras. För ca 15 år sedan var dessa stora eller små folkgrupper, beroende på definitionen, som ännu inte nåts av budskapet åtminstone ca 12 000. För att fullgöra denna uppgift behövs både de lokala kyrkornas utfästelse och de missionärer som vår kyrkas missionsorganisationer sänder ut och som är medlemmar av vår kyrka. För missionen behövs hela tiden personer som är medvetna om sin kallelse och som är yrkeskunniga. Har du övervägt detta i fråga om dig själv? Tag oförväget kontakt med någon av kyrkans sju missionsorganisationer och Kyrkans Utlandshjälp.

I vår Treenige Guds mission är den Heliga Anden den viktigaste missionären. Överallt i Guds rikes arbete är vi beroende av Honom, till all lycka. Den Heliga Anden gör sitt förberedande arbete i människor och under alla förhållanden, vilket missionärerna ständigt på nytt förvånas över och gläder sig över i hjärtat. Han förhärsligar Kristus som personlig Frälsare och som givare av en ny livsriktning överallt i världen. Vi får vara vittnen till Guds rikes tillväxt och det ger ständigt ett glatt och tacksamt sinne inför Gud som älskar människan och inför hans godhet.

TIMO VASKO

Ristin valossa

**”Jäsen odottaa leipää ja kaloja; opetuslapsi on kalastaja.
Jäsenelle tarjotaan tyyntyä – opetuslapselle ristiä.”**

– Yumar Ferrer –

Venezuela on viime vuosien aikana yhä selvemmin jakautunut ”punaisiin” ja ”mustiin” eli maan presidentin Hugo Chavez Fríasin kannattajiin ja hänen vastustajiinsa. Vaikka näiden kahden ääripään välisiä turhia massakohtaamisia onkin yritetty välttää, ei kuolonuhreiltakaan ole säästytt. Parhailaan yritetään saada aikaan uusi ja tarpeeksi puolueeton keskusvaalilautakunta, joka voisi organisoida ”peruuttavan” kansanäänestyksen. Tuolloin laskettaisiin, kumpia todella on enemmän; presidentin kannattajia vai vastustajia. Mikäli oppositio voittaisi, olisivat edessä uudet vaalit. Itse presidentti Chavez uhkuu voitonvarmuutta ja kaivaa usein taskuistaan kaksi esinettä, joiden nimeen hän vannoo uskollisuutta kansalleen. Nuo esineet ovat maan perustuslaki ja pieni krusifiksi.

Venezuelan kirkollinen elämä heijastelee väistämättä maan pitkälle polarisoitunutta poliittista tilannetta. Jotkut kirkkokunnat ovat selkeästi julistautuneet presidentin puolelle. On myös niitä, joiden kirkkokahveilla suunnitellaan yhä innokkaasti uusia keinoja Chavezin kukistamiseksi. Osa vähät välittää itse presidentistä, mutta sitoutuu voimakkaasti niin sanottuun ”bolivariaaniseen prosessiin”. Sillä tarkoitetaan pohjimmitaan köyhän enemmistön ja erilaisten syrjäytyneiden ihmisryhmien entistä selkeämpää huomioon ottamista, unelmaa tasavertaisemmasta venezuelalaisesta yhteiskunnasta.

Samanaikaisesti maa kipristelee syvän ja ainakin osittain itseaiheutetun talouskriisin keskellä; työttömyys on huipussaan, ruokavarastot hupenevat ja hinnat ovat vinhassa nousussa. Sadattuhannet koulutetut nuoret ovat muuttaneet lamaa karkuun ulkomaille. Mikä onkaan se ”Jumalan puoli” jossa kristityn olisi oltava tässä tilanteessa? Saako tai täytyykö kirkossa puhua politiikkaa? Kuinka voimakkaasti kirkon olisi otettava kantaa ympäröivään tilanteeseen? Mitä tehdä, kun saman kirkon jäsenissä on ihmisiä kummastakin leiristä? Onko puolueettomuus

viisautta vai välinpitämättömyyttä?

Kriisiaika on nostanut ihmisten hengellisen kyselyn korkealle. Erilaisten perinteisten poppa-konstien ja suojaavien amulettien käytön lisäksi on myös kirkossakäynti lisääntynyt. Ekumeeniset rauhanmessut ovat koonneet suuria ihmisjoukkoja kirkkoihin ja kaduille. Seurakuntien oville kolkutellaan yhä useammin rahallisen avun, ruoan, lääkkeiden tai vaatteiden toivossa. Pastorispiireissä pohdiskellaan tuota alun ajatusta siitä, kuka lopulta onkaan jäsen ja kuka opetuslapsi. Myös kirkkojen asema on muuttunut. Viimeisten kolmen vuoden aikana on maan hengellinen suurvaikuttaja katolinen kirkko menettänyt suuren osan suorasta valtiontuestaan.

Barinasin luterilaisessa seurakunnassa oli erikoinen ongelma. Pulut tunkeutuivat sisään kirkkosaliin katonrajasta ja ulko-oven päällä olevan ristinmuotoisen ikkunan läpi. Joka lauantai oli kirkon seinät, alttari, penkit ja lamput kuurattava talkoovoimin puhtaiksi lintujen jätöksistä, jotta sunnuntain jumalanpalvelusta voitiin viettää kutakuinkin siistissä tilassa. Hätäävuksi viritelty kanaverkkoristi ei tuntunut kovin kutsuvalta julkisivuratkaisulta. Lopulta saatiin tarvittavat rahat kokoon ja kattorakenne tiivistettyä. Paljon vaivaa aiheuttanut ikkunaristi suljettiin värikkäällä lasilla. Valo tulee edelleenkin tuon ristin läpi sisään kirkkosaliin, mutta pulut pysyvät pihalla. Tuossa ristissä ovat yhtä aikaa läsnä hartaus ja haaste. Kirkkovierasta jää myös puhuttelemaan ajatus

valoa läpäisevästä rististä ja siitä, mitä kaikkea ristinmuotoisessa valossa itsestämme ja maailmastamme voimme nähdä.

KATINKA KÄYHKÖ
*Kirjoittaja on kirkon
nuorisotyönohjaaja ja
SLS:n lähetti Venezuelassa*

Kristillinen televisiokanava vie ristin sanomaa muslimi

**Voiko kristillinen televisio
edistää seurakunnan kasvua
ja samalla palvella koko yhteiskuntaa?
Näin uskotaan tapahtuvan arabiankielisen
SAT-7:n toiminnan kautta.**

”Kuinka monen elämään SAT-7:n analogiset lähetykset ovat suoraan vaikuttaneet?” kysyy Dalal, SAT-7:n katselijakunnan suhteista vastaava johtaja ryhmältä, johon kuuluu noin 20 pohjoisafrikkalaista raamatunopiskelijaa. Jokainen käsi huoneessa nousee välittömästi pystyyn.

”Kuinka moni teistä oppi tuntemaan Kristuksen uudella tavalla näiden lähetysten kautta?”

Taas lähes kaikki kädet nousevat ylös. Tämän jälkeen monet nuorista esittävät oman pyyntönsä: ”Pyydämme, jatkakaa analogisia lähetyksiä, tarvitsemme niitä suunnattomasti omissa maassamme.”

Näin alkaa arabiankielisen kristillisen satelliittiteleviokanavan, SAT-7:n maaliskuussa 2003 ilmestynyt uutiskirje kuvaten sitä riemua, mitä Lähi-idän monin tavoin puristuksissa olevat kristityt kokevat saadessaan seurata kotivastaanottimistaan äidinkielistä kristillistä televisio-ohjelmaa. Toisaalta lainaus paljastaa myös sen, kuinka

veitsenterällä toiminta on edelleen taloudellisten resurssien vähyyden vuoksi.

Strateginen vastaus kristittyjen tarpeeseen

1990-luvun taitteessa Lähi-idässä toimivien kristillisten tahojen keskuudessa tehtiin tutkimus siitä, mikä tekijä Lähi-idässä tulisi vaikuttamaan lähivuosina kaikkein eniten ihmisten elämään. Ylivoimaisesti merkittävimmäksi tekijäksi nousi televisio ja erityisesti kaikki rajat ylittävä satelliittiteleviio. Näin on myös tapahtunut. Erityisesti arabimaailma on tullut hyvin riippuvaiseksi televisiosta tiedon ja viihteen lähteenä.

Runsas seitsemän vuotta sitten, 31.5.1996 alkoivat ensimmäiset SAT-7:n arabiankieliset kristilliset TV-lähetykset kahden tunnin ohjelmalla kerran viikossa. Kesällä 2003 SAT-7 lähettää 120

maailmaan

Marokkolaisnaisella on lautasantenni käytössään.

tuntia ohjelmaa joka viikko arabiankielisille kristityille Lähi-idässä, Pohjois-Afrikassa ja Euroopassa.

SAT-7 on vakiintunut ja korkeaa ammatillisuutta edustava TV-asema, jolla on noin 100 työntekijää useissa eri maissa. Yli puolet kaikista ohjelmista valmistetaan sen omilla studioilla Libanonissa ja Egyptissä.

SAT-7:lle olennaista on se, että se on avoimesti kristillinen kanava, Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan noin 17 miljoonan kristityn ääni. Se palvelee kaikkia arabiankielisiä kristittyjä, koptiortodokseista karismaatikoihin – kaikkia, jotka voivat yhtyä Nikaian uskontunnustukseen.

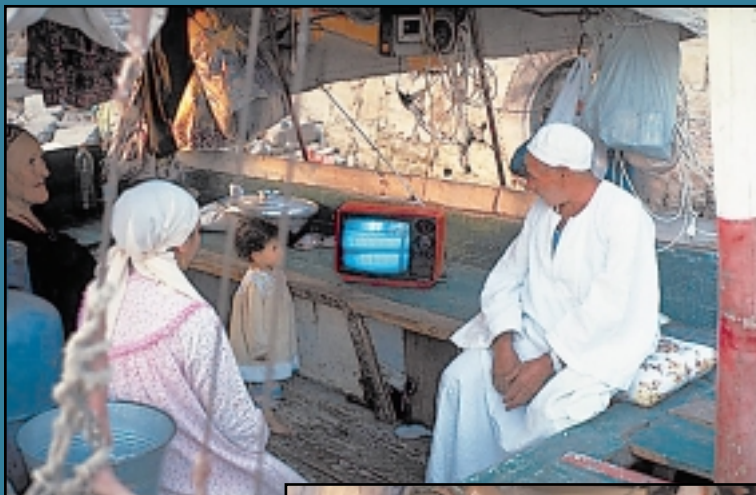
Satelliittitelevisio tavoittaa ja vaikuttaa

Noin kolmasosalla kaikista arabitalouksista on satelliittivastaanotin. Tämä merkitsee sitä, että SAT-7:n potentiaalinen katselijakunta voi nous-

ta yli 100 miljoonan. Katselijatutkimusten mukaan säännöllisesti SAT-7:n ohjelmia seuraavien määrän tiedetään olevan noin 7 miljoonaa. Yksin Algeriassa heitä on noin 1,5 miljoonaa.

SAT-7 on kristittyjen kanava kristityille – kanava ja mahdollisuus yhdelle merkittävälle vähemmistölle islamilaisen maailman keskellä. Näin sillä on ihmisoikeuksien ja sananvapauden kannalta oma merkityksensä myös länsimaaisesta näkökulmasta katsottuna, ja se edustaa yleisinhimillisiä arvoja, joita halutaan edistää muun muassa kehitysyhteistyön kautta. Kanava lähettää vain korkeat laatukriteerit täyttävää ohjelmaa eikä hyväksy muiden uskontojen tai aatesuuntien halventamista. Tästä syystä se myös tukee yleisten ihmisoikeuksien ja vapauksien sekä demokratian edistämistä näkyvyysalueellaan paremmin kuin ehkä voi aavistaakaan.

SAT-7:n merkityksellisyys Lähi-idän unohdettujen kristittyjen tukena ja äänenä korostui Irakin sodan yhteydessä vuoden 2003 alussa. Tätä osoittaa erityisesti Irakista saatu katselijapalaute.

Egyptiläisiä television ääressä.

Taloudellisia vaikeuksia

Viime vuosien Lähi-idän levottomuuksien aikana ja niiden jälkeen SAT-7:n merkitys sekä alueen kristittyjen että rauhanponnistelujen tukena on korostunut entisestään. Tätä taustaa vasten tuntuu erityisen pahalta se, että SAT-7:n taloudellinen tuki on samanaikaisesti huomattavasti vähentynyt.

Suurin yksittäinen syy tähän on ollut maailmanlaaja lama ja yksi SAT-7:n ”heikkouksista”, se että talous on merkittävässä määrin riippuvainen yksittäisistä suurlahjoittajista, joiden kyky lahjoituksiin on vähentynyt osakemarkkinoiden laskun myötä. Osin tätä korvaamaan on viime vuosina noussut SAT-7:n tunnetuksi tekeminen Pohjoismaissa ja SAT-7 Nordenin aktiivinen toiminta. Suomen kirkon lähetysjärjestöistä SAT-7:n toimintaa tukevat Suomen Lähetysseura, Suomen Ev.lut. Kansanlähetys ja Sanansaattajat.

Taloudellisten vaikeuksien vuoksi SAT-7 on vuoden 2003 toukokuun alusta lähtien joutunut vähentämään analogisten lähetysten määrää – ja niiden jatkuminen on edelleen vaakalaudalla. Muutamissa Pohjois-Afrikan maissa, joissa katse-lijakunta on vähemmän varakasta kuin joissakin toisissa arabimaissa, ohjelmia seurataan pääosin vain analogisilla vastaanottimilla. Analogisten ohjelmien lähettämisen peruuntuminen olisi-kin suuri takaisku näille pohjois-afrikkalaisille katsojille.

SAT-7:n toimintaan voi tarkemmin tutustua sen kotisivuilta englanniksi osoitteesta www.sat7.org ja arabiaksi www.sat7.com.

REINO SAARELMA

Kirjoittaja on lähetysopin kandidaatti, FM (arkeologia, Istanbul) ja Suomen Ev. lut. Kansanlähetyskeskuksen ulkomaisen työn johtaja.

Päätoimittajan pöydältä

Jumala konfliktien maailmassa

”Jumalan lähetys on aina tapahtunut väkivaltaisessa maailmassa. Ristiinnaulitseminen oli Jumalaan kohdistuvaa väkivaltaa ja se kohdistui epäsuorasti myös ihmisyyttä ja luomakuntaa vastaan. Kirkon lähetystehtävä alkoi vainon ja väkivallan keskellä. Avoimesti tai peitetyksi väkivaltaa kaikissa muodoissaan on aina käytetty vallan saavuttamiseksi. Tätä välinettä käyttävät ne, joilla on valtaa tai jotka pyrkivät saamaan valtaa valvoakseen, tukahduttaakseen tai pakottaakseen asioita omaksi edukseen. Se on syntiä.”

”Elämän moniselitteisyyden ja väkivaltaisen maailman kärsimysten keskellä kirkko on oppinut luottamaan Raamatun ilmoitukseen, että Jeesuksen Kristuksen Jumala rakkaudessa sekä on läsnä että toimii maailmassa ja maailman puolesta.”

”Jeesuksen elämä, työ, kärsiminen ja ylösnouseminen paljastavat Jumalan varauksettoman rakkauden luomaansa maailmaa kohtaan (Joh. 3:16).” - ”Jumalan ihmiseksi tuleminen tarjoaa mallin kokonaisvaltaiselle lähetykselle, koska inkarnaatiossa Jumala tulee ihmisen koko olemassaoloon. Jeesuksen syntymä tarkoittaa Jumalan lähetysten kaikkein keskeisimmän lupauksen toteutumista: Pojan lähettämistä maailmaan pelastamaan se. Jeesuksessa Jumala tuli ihmiseksi tietystä paikasta, ajasta ja kulttuurista. Hän alistui ihmisen olosuhteisiin. Hän samaistui ihmisiin, ja tuli yhteenkuuluvaksi (solidaariseksi) kaikkien tarpeessa olevien kanssa. Jeesuksessa Jumala paljasti luomisen ja tosi ihmisyyden alkuperäisen tarkoituksen.”

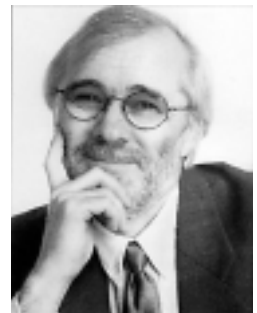
”Ristissä on Jumalan voimakas Ei synnille ja epäoikeudenmukaisuudelle, ja voimakas perusta rakkaudelle ja oikeudenmukaisuudelle vainosta ja ristiinnaulitsemisesta huolimatta. Samaistuessaan itse ihmisten kärsimykseen ja kantaessaan heidän syntinsä ristillä Jeesus Kristus tunkeutui ihmisen olemassaolon syvimpään pimeyteen ja voitti kuoleman vallan. Kristuksen kuolema vaikuttaa pelastuksen, joka koskee koko maailmaa: ”Jumala itse teki Kristuksessa sovinnon maailman kanssa.” (2 Kor.5:19).

Kristuksen risti osoittaa myös Jumalan yhteenkuuluvuuden (solidaarisuuden) syrjään joutuneiden ja sorrettujen kanssa sekä sen, että Jumala vastustaa epäoikeudenmukaisuutta ja sortoa. Todellisuudessa ristiinnaulittu Jumala on aina siellä, missä koetaan sortamista ja syrjäytymistä. Kristuksen ristiinnaulitseminen ei kuitenkaan pyhitä epäoikeudenmukaista kärsimystä eikä anna mallia sille, miten kärsimys tulee kantaa. Ennenminkin se todistaa Jumalan tahdosta, että kenenkään ei tulisi kärsiä väkivallasta.”

”Kristuksen ylösnousemus on tapahtuma, joka on syvästi muuttanut maailmaa. Väkivalta, kuolema ja kauhu sen lopullisuudesta eivät enää sano viimeistä sanaa. Ylösnousemus avasi ihmiskunnalle ja koko luomakunnalle uuden vapautuksen ja toivon todellisuuden.

Kristuksen kuolema ja ylösnousemus sovitti Jumalan ihmiskunnan ja luomakunnan kanssa. Jumala toi sovinnon myös ihmisten välille ja ihmisten ja luomakunnan välille. Edelleen, Kristuksen ylösnousemus paljastaa asioiden todellisen luonteen. Jokainen luotu asia, jokainen hetki ja tapahtuma, on täynnä elämänmyönteisiä mahdollisuuksia; kaikki voi muuttua, jopa umpikujalta näyttävät tilanteet muuttuvat lähetysten mahdollisuuksiksi. Ylösnousemus merkitsee muutosta ja uutta mahdollisuutta.”

Otteita luonnoksesta Luterilaisen Maailmanliiton uudeksi lähetysasiakirjaksi MISSION: Transformation, Reconciliation, Empowerment. Käännös Hannu Paavola

Teltantekijätyö – alkuperäinen

Teltantekijät levittävät evankeliumia työnsä ohessa.

Teltantekijät ovat lähetyškäskyn motivoimia, niin sanottua maallista työtä tekeviä kristittyjä, jotka evankelioivat vieraan kulttuurin parissa niin työssään kuin vapaa-aikanaan. He voivat olla yrittäjiä, alansa ammattilaisia, tutkijoita, opiskelijoita, tavallisia palkollisia tai vapaaehtois-työntekijöitä, joiden kulut maksetaan.

Työmuotona teltantekijätyö soveltuu maahan kuin maahan - niin EU-alueelle kuin suljettuihin maihin. Se mahdollistaa lähetystyöntekijöiden määrän moninkertaistamisen. Samalla se säästää rajallisia lähetysvaroja.

Vaikka teltantekijätyö on ollut aina yksi tärkeä lähetystyön muoto, on se viimeisen kymmenen vuoden aikana löydetty uudelleen yhtenä lähettämisen muotona. Siksi olemme vasta oppimassa siihen liittyviä lainalaisuuksia ja oikeita toimintatapoja.

Kristuksen todistajat

Vielä joitakin vuosia sitten teltantekijätyö nähtiin keinona päästä suljettuihin maihin. Ammatti oli siis varjona todellisille aikeille eli lähetystyölle. Nykyisin tämä lähestymistapa on tehnyt sijaa näkemykselle, että teltantekijän työ on keskeisin

todistuksen väylä. Tekemällä työnsä hyvin ja elämällä kristityn elämää työtoverien kesellä teltantekijä välittää sanomaa Kristuksesta toin ja sopivissa hetkissä myös sanoin.

Tällä hetkellä on muodissa erotella termit teltantekijä ja teltantekijälähettilä. Vaikka termin välinen raja on liukuva, ne kuvaavat hyvin pääasiallista lähtemisen motiivia. Teltantekijälähettilä on yleensä henkilö, joka on valmistautunut lähetystyöhön lähtemiseen, usein opiskellut tutkinnon teologiasta, käynyt lähetystyöhön valmentavan kurssin ja hänen taustayhteisönsä on katsonut hänet lähetyškandidaatiksi. Teltantekijä on kristitty, joka on työn takia siirtynyt ulkomaille ja joka on Kristuksen todistaja uudessa ympäristössään. Tässä artikkelissa käytän näitä termejä sekaisin.

Monessa maassa teltantekijälähettilä asettaa itsensä alttiiksi konflikteille ristin evankeliumin tähden.

Sellaisten maiden lukumäärä, jotka eivät ota vastaan lähettejä, on noussut yli 80 prosenttiin. Sen sijaan teltantekijällä on luonnollinen, jatkuva yhteys ei-uskoviin työssään näissäkin maissa.

Teltantekijätyöhön liittyy uhkatekijöitä. Työsuhte voidaan irtisanoa. Vihamielisissä maissa on

Ns. 10/40-ikkunan alueelle on vaikea mennä lähetystyöntekijä-viisumilla, mutta eri alojen ammattilaisia kaivataan. Lasten keskuuteen ei ehkä koskaan voida lähettää lähettiä, mutta kristitty opettaja otettaisiin mielellään vastaan. Kuva: Philippe Gueissaz.

lähetystyön muoto

vaara tulla vangituksi tai karkotetuksi. Teltantekijä tarvitseekin paljon viisautta siinä, kuinka vie evankeliumia eteenpäin. Monessa työssä palkkataso voi olla vaatimaton, ja työntekijä saa painia jatkuvien taloudellisten murheiden kanssa. Sosiaali- ja eläketurva saattaa jäädä heikoksi.

Paavalin esimerkki

Pakanain apostoli Paavali työtovereineen oli teltantekijälähetti. Hän olisi voinut edellyttää, että hänen kuulijansa olisivat maksaneet hänen kulusensa niin kuin sen ajan filosofit tekivät. Hän olisi voinut ottaa vastaan varoja ystäviltä ja seurakunnilta. Mutta ensimmäisessä korinttilaiskirjeessä hän kolme kertaa sanoo, että hän ei koskaan ole käyttänyt hyväkseen tätä oikeutta (1 Kor 9: 12, 15, 18). Tämä kirjehän on kirjoitettu Paavalin kolmannen lähetysmatkan loppuvaiheilla.

Toiminnallaan Paavali asetti esimerkin siitä, kuinka tulee tehdä työtä ja kuinka olla kristitty ja Kristuksen todistaja arkielämän keskellä. Hänen toimintansa herätti luottamusta, sillä hänen motiivinaan ei ollut raha. Itse asiassa hän mainitsee usein olleensa taloudellisesti ahtaalla. Ainoastaan Filipin seurakunta auttoi häntä, todennäköisesti

kaksi kertaa noin 15 vuoden aikana. Työn kautta Paavalin oli helpompi samaistua alempiin sosiaaliluokkiin ja löytää kontakti köyhiin ja vähemmän koulutettuihin.

Paavalin tavoitteena oli luoda suuri maailmanlaajuinen maallikkolähetien liike. Paavali asetti hyvin nopeasti paimenet (vanhimmat) paikkakunnille, joihin hän tuli. Hän koulutti paimenet ja jatkoi matkaa seuraavalle paikkakunnalle. Paimenet jatkoivat maallisessa työssään ja Paavalin esimerkin mukaisesti evankelioivat ja opettivat toisetkin evankelioimaan. Seurakunnat olivat siis alusta alkaen kaikin tavoin omavaraisia. Senaikainen maailma saavutettiinkin hyvin lyhyessä ajassa.

Lisätietoa teltantekijätyöstä löytyy osoitteista www.teltantekija.org, www.tentmakernet.com ja www.globalopps.com. Sivuilta löytyy myös linkit suomalaisiin teltantekijätyötä tekeviin lähetysjärjestöihin.

Time-lehti kertoi teltantekijätyöstä 30.6.2003 ilmestyneessä Pohjois-Amerikan ja Tyynenmeren versiossaan.

HEIKKI TYRNI

Kirjoittaja on Suomen lähetysneuvoston varapuheenjohtaja

Risti ja juutalaiset

Juutalaiset karttavat voimakkaasti kristittyjen tunnusmerkkiä, ristiä. Nykyisessä juutalaisvaltiossa, Israelissa, tämä tulee esiin päivittäisessä elämässä monin tavoin. Esimerkiksi koulujen matematiikan opetuksessa plus-merkki (+) piirretään ilman alasakaraa, jolloin se ei ole ristin muotoinen.

Juutalainen Paavali, Saul, kirjoittaa: "Me julistamme ristiinnaulittua Kristusta. Juutalaiset torjuvat sen herjauksena, ja muiden mielestä se on hulluutta" (1 Kor. 1: 23). Uuden Messias-uskon alkuvaiheissa vallitsi siis valtava jännitys perinteisen juutalaisuuden ja "tälle tielle lähteneiden" (Ap.t. 22: 4) kesken. Paavali itse vainosi kiihkeästi Jeesuksen seuraajia ollessaan vielä sinnikäs isiensä uskon puolesta taistelija. Hän ulotti vainoretkensä jopa oman maansa rajojen ulkopuolelle asti (Ap.t. 26: 11). Tämän vuoksi hän ei myöhemmin nähnyt oikeaksi edes kutsuttavan itseään apostoliksi. "Ölenhan vainonnut Jumalan seurakuntaa", hän kirjoitti (1 Kor. 15: 9).

Heikko messias?

Usko Jeesuksen messiaanisuuteen ja aivan erityisesti ristinkuoleman synnit sovittavaan merkitykseen oli juutalaisuuden valtavirralla hyljättävä asia heti ajanlaskumme alussa, vaikka vielä ensimmäisellä kristillisellä vuosisadalla uskomme vaikuttikin nimenomaan juutalaisuuden sisällä "juutalaisena herätysliikkeenä".

Herramme ja Vapahtajamme ei ollut kuitenkaan suurimmalle osalle juutalaisia juuri sellainen messias, jota he odottivat – ja edelleenkin odottavat tulevaksi. Jeesus ei ottanut ohjelmaansa mukaan ollenkaan poliittista aspektia, juutalaisen vapaustaistelijan tehtävää, vaikka sellaiselle olikin selvä sosiaalinen tilaus, elihän juutalaisväestö roomalaishallinnon alistamana ja ahdistamana.

Kun ajattelemme Jeesuksen opetusta ja toimintaa tätä taustaa vasten, ei ole mikään ihme, että Jeesus tuotti kansansa jäsenille pettymyksen.

 Ristin varjossa on pyritty vapauttamaan Pyhä maa ei-kristityistä.

Hän sanoi kuulustelijalleen Pilatukselle vähän ennen ristinkuolemaansa: "Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta. Jos se kuuluisi tähän maailmaan, minun mieheni olisivat taistelleet, etten joutuisi juutalaisten käsiin. Mutta minun kuninkuuteni ei ole peräisin täältä." (Joh. 18: 36). - Jeesus oli perinteisen juutalaisen ajattelutavan mukaan heikko messias - tai paremminkin, hän ei ollut messias ollenkaan vaan pelkästään epäonnistunut onnensa onkija.

Risti sorron tukena

Ristin kantajat, kristityt - suurelta enemmistöltään ei-juutalaisina - ovat pitkän historian kuluessa valitettavasti suhteessaan juutalaisiin toimineet epäviisaasti. Ristin sanoma ei ole tullut näkyviin syntien sovituksen, anteeksiantamuksen ja ikuisen toivon sanomana. Juutalaisia on syytetty "Jeesuksen murhaajina". Ristin varjossa on järjestetty ristiretkiä, joiden avulla on pyritty muun muassa vapauttamaan Pyhä maa ei-kristityistä juutalaiset mukaan lukien.

Keskiajalla katolisen kirkon inkvisitiolaitos toimi äärettömän julmasti muun muassa suhteessa juutalaisiin. Monissa maissa järjestettiin pakkokäännytyksiä. Useissa maissa inkvisiittorit määräsivät paljon juutalaisia kuolemaan näiden kieltäytyessä kääntymästä kristityiksi. Jos kääntymisiä tapahtui, ne olivat usein vain pakottamisen tuloksena tapahtuneita, eivät sydämen kääntymisiä. Kaikki tämä tapahtui ristin varjossa.

Myös ortodoksinen kirkko on harjoittanut juutalaisvainoja, erityisesti Venäjällä. Moni muukaan vanha kirkko ei selviä puhtain paperein, ei

myöskään luterilainen kirkkomme. On siis ymmärrettävää, ettei ristillä voi olla lähellekään samaa merkityssisältöä juutalaiselle kuin mikä sillä on kristitylle.

Messiaaniset juutalaiset ja risti

Myös messiaaniset juutalaiset, Jeesukseen uskovat juutalaiset, vierastavat syvästi ristiä symbolina. Messiaanisten juutalaisten kokoon-
tustumistiloissa ja seurakuntien logoina Israelissa ei yleensä nähdäkään ristiä muuten kuin korkeintaan abstraktisti tyyliteltynä. Ristin sijasta käytössä on juutalaiskansallisia tunnuskuvia kuten 7-haarainen kynttilänjalka (menorah) ja Daavidin tähti.

Kuitenkin kohta Israelin valtion perustamisen jälkeen osalla messiaanisia juutalaisia oli tunnus-
kuvanaan sinipohjainen lippu, jonka päälle oli kuvioitu valkealla risti Daavidin tähden sisälle. Opetuksessaan messiaaniset juutalaiset kuiten-

kin jatkuvasti korostavat, ettei mikään voi korvata ristiinnaulitun Messiaan sanomaa eikä ristin sovitustyön merkitystä.

Koko rasitteisesta menneisyydestä huolimatta meidän kristittyinä on pidettävä "ristin hulluutta" esillä juutalaisten parissa, koska Raamatun mukaan elävään jumalayhteyteen ja iankaikkiseen elämään kaikille ihmisille on olemassa vain yksi tie, Messias Jeesus. Hän itse sanoo: "Jos joku tahtoo kulkea minun jäljessäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. Sillä se, joka tahtoo pelastaa elämänsä, kadottaa sen, mutta joka elämänsä minun tähteni kadottaa, on sen löytävä" (Matt. 16: 24-25). Ristin vapauttava sanoma on perusta kaikelle elävälle uskolle, ja sitä on suositeltava rakkaudellisesti ja pitkämielisesti myös juutalaisille siinä missä muillekin.

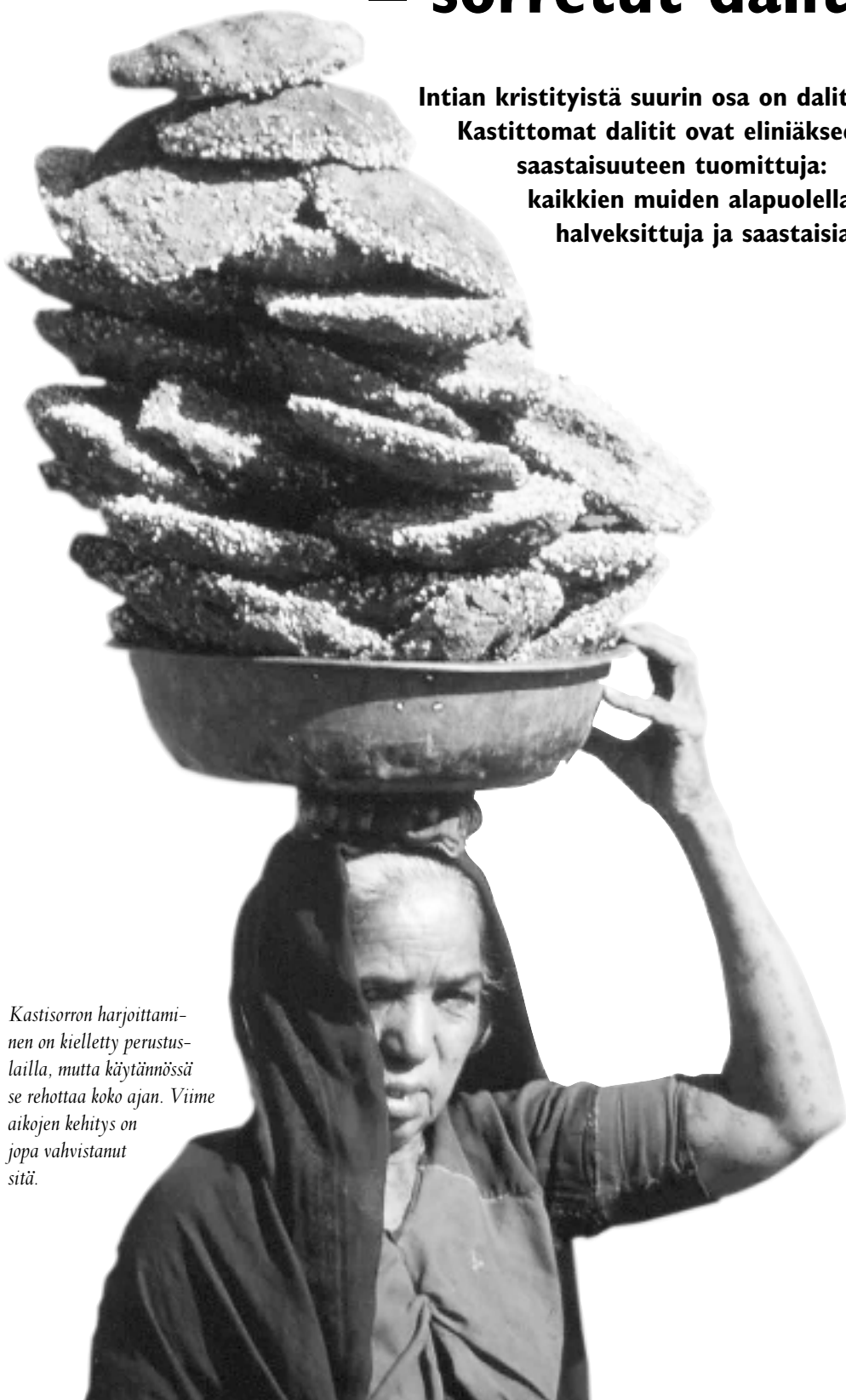
JUHA-PEKKA RISSANEN

Kirjoittaja on pastori ja toiminut lähetystyöntekijänä Israelissa 1990-2002.

Intian kristityt – sorretut dalitit

Intian kristityistä suurin osa on daliteja.

**Kastittomat dalitit ovat eliniäkseen
saastaisuuteen tuomittuja:
kaikkien muiden alapuolella,
halveksittuja ja saastaisia.**

Kastisorron harjoittaminen on kielletty perustuslailla, mutta käytännössä se rehottaa koko ajan. Viime aikojen kehitys on jopa vahvistanut sitä.

Helmikuussa 2003 järjestettiin Chennaissa, Intiassa kirkkojen kansainvälinen konferenssi, joka käsitteli maailman sorrettuja yhteisöjä. Painopisteessä olivat alkuperäiskansat ja muut ryhmät, joita vainotaan tai pidetään saastaisina heidän syntyperänsä tähden. Näkökulma oli maailmanlaaja, mutta huomio kiinnittyi erityisesti Intian kastittomiin eli daliteihin.

Kokoukseen oli pyritty saamaan kirkkojen kansainvälinen edustus mahdollisimman korkealta tasolta.

Kirkkojen
maailman-
neuvoston
pääsihteeri
Konrad

Raiser osallistui kokoukseen. Intiassa luterilaiset kirkot ovat ajaneet dalitien asiaa erityisen aktiivisesti. Siksi oli tärkeää, että Luterilaisen maailmanliiton apulaispääsihteeri, ihmisoikeusjuristi Peter Prove oli paikalla. Kansainvälisiä edustajia oli noin 20 maasta. Tällä haluttiin viestittää, että intialaiset ovat tosissaan ja että kastilaitoksen vastainen ihmisoikeuskamppailu on vaiheessa, jossa sen todellinen kansainvälistyminen voi alkaa.

Jotkut esittivät optimistisia arvioita, joiden mukaan kastittomien aseman puolustaminen on seuraava suuri ihmisoikeuskysymys, joka nousee kansainvälisille areenoille vastaavalla voimalla kuin eteläisen Afrikan rotusorto edellisillä vuosikymmenillä.

Kasti on kuin suurperhe, joka vaikuttaa ratkaisevan tärkeisiin elämän kysymyksiin kuten aviopuolison valintaan, työhön, juhla-kulttuuriin sekä yhteisöllisiin tabuihin, käskyihin ja kieltoihin.

Dalitit on määritelty koiria ja sikoja halpa-arvoisemmiksi.

Ensimmäistä kertaa kristillisten kirkkojen järjestämässä dalit-konferenssissa oli mukana dalitien edustajia muista Intian suurista uskonnollisista ryhmistä. Konferenssissa kuultiin islamiin, sikhiläisyyteen ja hindulaisuuteen lukeutuvien dalitien puheenvuorot. Eri maista tulleiden kirkkojen edustajille haluttiin teroittaa, että dalitien asema on ihmisoikeuskysymys, joka koskee kaikkia daliteja.

Vaikka kristityillä daliteilla on ajettavanaan myös omia poliittiseen oikeudettomuuteen liittyviä kiistakysymyksiä, Intian kirkot haluavat teroittaa kaikkien dalitien yhteenkuuluvuutta ja yhteistä taistelurintamaa. Kirkkojen ei pidä lähteä tukemaan kristittyjä daliteja erityisryhmänä vaan ajaa kaikkien maahan poljettujen asemaa. Intian kirkot haluavat ilmaista, että ne eivät puhu vain 30 miljoonan jäsenensä vaan 250 miljoonan dalitin suulla.

Konferenssi tarkasteli myös maailman muiden oikeuksiensa puolesta kamppailevien alkupeiräiskansojen elämää. Esimerkit tulivat Koreasta, Japanista ja Pohjoismaista. Minua oli pyydetty selvittämään saamelaisten asemaa Suomessa ja naapurimaissamme.

Pysyvään saastaisuuteen tuomitut

Kokoussalin koristelu oli poikkeuksellinen. Näkyvimmälle paikalle molemmiin puolin puhujalavaa oli kiinnitetty käytetty vessaharja, yksinkertainen luuta ja kulunut kenkäraja. Ne kertoivat dalitien todellisuudesta. Dalitit ovat eliniäkseen saastaisuuteen tuomittuja. Heidän tehtävänään ovat ikävät ja raskaat työt, joita rituaalisesti puhtaat (ylempiin kasteihin kuuluvat) eivät voi tehdä. Niitä ovat puhtaanapito, varsinkin käymälöissä ja viemäreissä tehtävä työ sekä kaikki kuolemaan, kuolleisiin eläimiin ja niiden nahkojen käsittelyyn kuten kenkäteollisuuteen ja suutarin ammattiin liittyvät tehtävät. Esineet olivat vahvoja symboleja, jopa niin vahvoja, että kokouksessa esiintynyt dalit-naisten järjestöaktivisti ja ihmisoikeustaistelija pyysi niitä poistettavaksi kunniapaikalta. Todellisuus tuli häntä liian lähelle.

Pyhyysäädöksillä dalitit on määritelty koiria ja sikoja halpa-arvoisemmiksi. Arjen tasolla yhteiskunta näyttää jatkuvasti uskovan tähän.

Dalitien daliteja, kaikkein halveksuttavimpia ovat suutarit ja nahkatyöntekijät, kadunlakaisijat sekä käymälöiden tyhjentäjät. Dalitien daliteiksi kutsutaan usein myös dalit-naisia.

Konferenssin aikoihin lehdissä kerrottiin dalit-miehistä, jotka kyläyhteisö tappoi siksi, että nämä olivat uskaltaneet teurastaa ruuakseen naudan. Toinen lehtiututinen kertoi kahdesta teini-ikäisestä, joiden omat perheet surmasivat heidät julkisesti kymmenien kyläläisten katsellessa. He olivat syyllistyneet pahaan asiaan: rakastumaan toisiinsa, vaikka kuuluivat eri kasteihin ja toinen heistä oli dalit.

Edelleenkin daliteilla ei tavallisissa intialaisissa kylissä ole asiaa kastihindujen käyttämille kaivoille tai vesijohdoille, ei yleensä edes näiden kyliin. Kouluissa dalit-lapset saavat osakseen halveksuntaa. Teekuppiloissa muille tarjoillaan kuppilan sisällä, daliteja varten roikkuu kuhmuraisia peltimukeja ulkopuolella. Heille tarjoillaan vain rakennuksen ulkopuolelle ja heidän on itse tiskattava astiansa.

Dalit-naiseen kohdistuu moninkertainen sorto.

Kastin perustelu on uskonnollinen

Kasti viittaa sosiaaliseen kerrostumaan, mutta se on myös uskontoon perustuva kulttuurin ydintekijä. Kasti on kuin suurperhe, joka vaikuttaa ratkaisevan tärkeisiin elämän kysymyksiin kuten aviopuolison valintaan, työhön, juhla-kulttuuriin sekä yhteisöllisiin tabuihin, käskyihin ja kieltoihin. Sosiaalinen ja taloudellinen nousu ei muuta kastiasemaa. Ihminen kuolee sen kastin jäsenenä, johon hän on syntynyt.

Dalitien daliteja, kaikkein halveksuttavimpia ovat suutarit ja nahkатыöntekijät, kadunlakaisijat sekä käymälöiden tyhjentäjät. Dalitien daliteiksi kutsutaan usein myös dalit-naisia. Naisten asema Intiassa on usein täysin karmaiseva. Dalit-naiseen kohdistuu moninkertainen sorto sukupuolen ja syntyperän takia.

Dalitien pääosa on velkaorjuudessa olevia maataloustyöntekijöitä. Daliteja on lähes neljäsosa Intian väestöstä. He asuvat eri puolilla valtavaa maata, puhuvat eri kieliä ja kuuluvat erinimisiin dalit-kasteihin. Mikään muu ei yhdistä näitä ryhmiä kuin yhteinen kohtalo, se, että he ovat kaikkien muiden alapuolella, halveksittuja ja saastaisia.

Kirkkojen näkemys itsestään muuttuu

Intian kristilliset kirkot ovat nyt havahtuneet analysoimaan omaa historiaansa ja omaa jäsenistöään uudella tavalla. Ne tunnistavat sen, että suuri enemmistö Intian noin 30 miljoonasta kristitystä on taustaltaan daliteja. Ne tunnistavat myös sen, että kastitusta on monien kohdalla säilynyt tunnistettavana kristityksi kääntymisen jälkeenkin ja että kristillinen kirkko ei voi julistautua kastilaitoksesta vapaaksi saarekkeeksi, vaan kastikiistat kuuluvat ihmisten elämään kirkossakin. Kirkot ovat sopeutuneet vuosisatojen aikana kastilaitokseen niin kuin muutkin instituutiot. Samalla kun kirkot tiedostavat juurensa aiempaa paremmin, ne ovat nyt nähneet itsensä dalit-kirkkoina.

Intian kristilliset kirkot näkevät joka päivä suuren määrän ihmisiä joilla ei ole mitään, ei kotia, ei vaatteita, puhumattakaan omaisuudesta, kunniaa tai itsekunnioituksesta. Pahimmillaan äärimmäisen köyhä elämä on elämää ilman identiteettiä. Jo se, että tiedotusvälineissä ja Intian poliittisessa elämässä käytetään termiä dalit, on voitto. Sana on tullut käyttöön ja alkanut vakiintua vasta 1970-luvulta lähtien. Se on kollektiivinen nimi kaikille Intian saastaisille kosketamattomille, entisille Gandhin harijaneille, joita dalitit eivät halua olla. Nimitys kertoo uudesta identiteetistä ja tietoisuuden uudesta asteesta.

Kastikiistat kuuluvat ihmisten elämään kirkossakin.

Intian kirkkojen uusi identiteetti nousee siitä, että ne tunnustautuvat dalit-kirkoiksi. Ne edustavat daliteja siitä riippumatta, tunnustautuvatko nämä kristityiksi vai eivät.

Intian kristityt näkevät, että paha elää heidän ikivanhan kulttuurinsa ytimessä, sortorakenteessa, jonka nimi on kastilaitos. Kastisorron harjoittaminen on kielletty perustuslailla, mutta käytännössä se rehottaa koko ajan. Viime aikojen kehitys on jopa vahvistanut sitä. Kastittomien oikeuksien puolustaminen on siten avointa kastilaitoksen vastaista taistelua. Intian kirkot näkevät, että niiden tehtävänä on toimia sorrettujen, vainottujen ja voimattomien äänenä. Dalitien puolustaminen on ääni sekä köyhyyttä että sortoa vastaan.

Dalitien, heidän oikeudellisen asemansa ja ihmisoikeuksiansa hyväksi toimiva kansalaisliike toimii Intian lisäksi useissa maissa. Kansainvälinen dalitien solidaarisuusverkosto on perustettu vuonna 2000. Tähän verkostoon liittyvän suomalaisen toimintaryhmän aikaansaaminen on vähintään, mitä me suomalaiset voimme tehdä.

MIKKO MALKAVAARA

Kirjoittaja on dosentti ja toimii Diakoniamattikorkeakoulun Järvenpään yksikön johtajana. Hän osallistui Intiassa järjestettyyn kansainväliseen dalit-konferenssiin helmikuussa.

KUVAT: KUA/MARTTI LINTUNEN

Profeetanpilkkalain syyt ja

Kristittyä opettajaa Naimat Ahmeria syytettiin profeetanpilkasta. Hänet puukotettiin kuoliaaksi opetusviraston pihassa paikallisen imaamin "fatwan" (päätyksen) perusteella.

14-vuotiaasta luku- ja kirjoitustaidotonta Salamati Masihia syytettiin Jumalan pilkasta, koska hän oli muka kirjoittanut moskeijan seinään islamia loukaavia sanoja. Hänet vapautettiin, mutta hänelle järjestettiin turvapaikka Euroopassa, jotta hän säilyisi hengissä ääriainesten omankäden oikeudelta.

Vuonna 1998 ensimmäinen pakistanilainen katolisen kirkon piispa Pakistanissa, John Joseph, teki itsemurhan Sahiwalin oikeustalon edustalla. Hän protestoi näin kristittyjen mielivaltaista koh-

telua vastaan profeetan- ja koraaninpilkkalakien perusteella.

Koskettamattomat

Intian niemimaan kristityt ja heidän esi-isänsä ovat usein kantaneet raskasta taakkaa palvellessaan yhteiskuntaansa. Useimpien kristittyjen esi-isät olivat yhteiskunnallisen arvoasteikon alimmaisina, oikeastaan kastilaitoksen ulkopuolella. He tekivät likaisen työn, he olivat yhteiskunnan puhtaanapitolaitos ja olivat siksi myös rituaalisesti epäpuhtaita. He olivat ihmisiä joihin ei saanut koskea, koskettamattomia eli "kastittomia".

Pakistanin kristityt kantavat yhä historian ja

Musliminaisten verhotuista kasvoista on esitetty monenlaisia väitteitä. Yksi verhoamisen käytännöllinen syy on se, että näin puettuna nainen saa kulkea (miehiltä) rauhassa. Kuvassa Luoteisen rajamaakunnan kristittyjä naisia Bannun kaupungin kaduilla.

Pakistanissa kristityt näkyvät julkisuudessa yleensä vain suurimpina kirkollisina juhlapäivinä. Pääsiäisaamuna kristityt vaeltavat kulkueena kirkolle halki kaupungin. Kuvassa Peshawarin kristityt laulavat ja julistavat Jeesuksen Kristuksen ylösnousemusta.

seuraukset Pakistanissa

siivoojan asemansa poltinmerkkiä - vaikka eivät olisikaan enää saniteettialan työntekijöitä. Tai sitten heidät nähdään siirtomaakauden jäänteenä, mädän kristikunnan edustajina, sisäpuolelle tunkeutuneina vihollisina terrorismin ja vastaterrorin välisessä taistelussa. He ottavat vastaan ensimmäiset iskut, kun "kristillinen" länsi on syytettyjen penkillä.

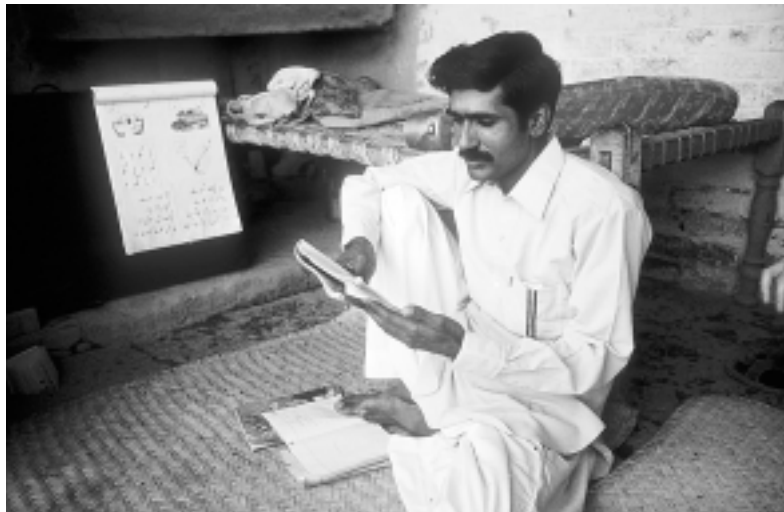
Vähemmistön Pakistan

Pakistanin valtio perustettiin vähemmistöä varten. Kun Intia itsenäistyi 1947, sen muslimiväestö ei halunnut jäädä vähemmistöksi hindujen valti-oon. Syntyi muslimien Pakistan. Perustuslaki on

aina taannut vähemmistöjen oikeudet, mutta käytännössä laki ei ole toteutunut. Kristittyjen lisäksi ongelmia on ollut mm. hinduilla ja ahmadialaisilla, jotka on oikeuden päätöksellä todettu ei-muslimiksi.

1980-luvulla Neuvostoliitto miehitti Afganistania. Yhdysvallat tuki afganistanilaisia vapautustelijointa ja auttoi Pakistanin sotilasdiktatoria Zia ul Haqia pysymään vallassa. Islam oli käyttökelpoinen ase kommunismin leviämistä vastaan. Myös Pakistanin sotilasjohtaja raotti vallan ovea uskonnollisille puolueille, jotka eivät koskaan olleet menestyneet vaaleissa. Maata alettiin islamilaistaa (muslimeita n. 97 % kansasta) ja lopulta herätettiin henkiin myös uinuva juma-

Pakistanin kristityistä suurin osa on Intian niemimaan sorrettujen luokkien eli koskettamattomien jälkeläisiä. He kantavat vieläkin historiansa ja siivousammattinsa leimaa. Monet heistä eivät ole käyneet koulua lainkaan. Kuvan mies opettelee lukemaan kirkon järjestämissä lukutaitoluokassa.

lanpilkkalaki. Niin syntyivät profeetanpilkka- ja koraaninpilkkalait.

Islamin puhdistamisoperaatio

Kuolemantuomio oli ainoa rangaistus sille, "joka sanoin, joko puhumalla tai kirjoittamalla, kuvallisesti esittämällä tai jollakin muulla tavalla vääristäen, vihjaten tai muun asian yhteydessä, suorasti tai epäsuorasti, häpäisee pyhän profeetta Muhammedin nimen".

Pilkkalait on kirjoitettu tulkinnanvaraisiksi. Näiden lakien perusteella on tehty ilmiantoja myös muslimeita vastaan.

Islamilaiset fundamentalistit pyrkivät puhdistamaan islamin, jotta Pakistan ja muslimit menestyisivät. Siihen tarvitaan tietoa siitä, mikä on Jumalan tahto ja miten se toteutetaan. Ja islam on juuri siinä mielessä "täydellinen uskonto", että kaikkien tietämisen arvoiseen löytyy vastaus.

Islamin ja muslimien alennustilan Intiassa 1800-luvulla tulkittiin johtuvan siitä, että he olivat antaneet hindujen tahrata uskontonsa. Muslimit ovat itse vastuussa myös sen puhdistamisesta. Nyt vastassa on amerikkalaisvetoinen dynaaminen kulttuuri, ja myös USA:n viimeisimmät sota- ja valloitusvoimat Afganistanissa ja Irakissa. Se vahvistaa muslimien kokemusta, että lännen asenteissa siirtomaakausi heidän kohdallaan ei ole koskaan päättynyt.

USA:n islamin maille suunnattu "ristiretki" auttoi Pakistanin viimeisimmissä parlamenttivaaleissa uskonnolliset puolueet ennen näkemättömään vaalivoittoon. Mutta toisaalta valtaa pitää käsissään presidentti Pervez Musharraf, siviiliasuinen sotilasjohtaja, joka sitoutui USA:n presidentin johtamaan terrorismin vastaiseen taisteluun. Samalla monet pakistanilaiset sitoutuivat vastapuolen taisteluun terrorismia - ja

presidenttiään - vastaan. Tähän sotaan liittyvät hyökkäykset lähetystyöntekijöiden lasten kouluun Murreessa ja Taxilan kristilliseen sairaalaan. Molemmissa iskuissa kuoli vain laitosten pakistanilaisia työntekijöitä, kristittyjä ja muslimeita.

Tulevaisuus?

Ihmisoikeustaistelija Joseph Francis on puolustanut useita profeetan pilkasta tuomittuja. Ranskan ulkoministeriö palkitsi hänet hiljattain tästä humanitaarisesta toiminnasta. Hänen mukaansa vähemmistöjen erilliset vaalipiirit pitäisi vihdoin poistaa, jotta ne pääsisivät mukaan yhteiskunnan valtavirtaan. Myös muslimit kiinnostuisivat vähemmistön tarpeista saadakseen heidän äänensä.

Piispa Mano Rumlshah sanoi, että Pakistanin kristityt ovat kiitollisia siitä, mitä ovat saaneet lännestä. He haluavat olla kanssamme osa Kristuksen ruumista, ja siksi lähetystyöntekijät ovat heille tärkeitä. Kunhan muistamme, että Pakistanin kristityt ovat ihmisiä, joiden juuret ovat Intian niemimaalla.

Kristityt saavat äänensä kuuluville Pakistanissa vain siksi, että on muslimeita, joille kaikkien ihmisten oikeudet ovat yhtä tärkeitä. Profeetanpilkasta syytettyjä kristittyjä on ollut puolustamassa mm. kansainvälisesti tunnettu ihmisoikeusjuristi Asma Jahangir.

Muistakaamme, että rajojen takana ei ole vihollisia, vaan aina uusia lähimmäisiä.

JOUKO MARTTINEN

Kirjoittaja on toimittaja ja työskennellyt Pakistanissa kirjallisuus- ja koulutyössä 1976-87 Suomen Lähetysseuran palveluksessa.

KUVAT: JOUKO MARTTINEN

LML käynnistänyt palveluprojekteja Intiassa Toivo kasvaa Vivekanandassa

**Luterilaisen maailmanliiton palveluprojektit auttavat
slummien asukkaita parempaan elämään.**

Köyhien, maalta kaupunkiin muuttaneiden perheiden Vivekananda-yhteisö Kalkutassa ei enää ole entisensä. Slummin asukkaiden joukosta 15 naista on järjestäytynyt ryhmäksi, jonka tarkoituksena on auttaa heidän omaa toimeentuloaan ja samalla koko yhteisön elämää. Naiset haluavat aikaansaada muutoksen pienin, mutta varmoin askelin.

Vivekananda-yhteisö sijaitsee rautatieratojen välittömässä läheisyydessä Kalkutan pohjoisosassa. Täyteen ahdetut junat kiitävät huterien majojen ohi parin minuutin väliajoin. Junien matkustajat tuskin huomaavat vierä vieren hätäisesti kyhättyjä majoja, jotka hyödyntävät likaisen maan jokaisen mahdollisen neliösenttimetrin. Varastorakennuksen seinän ja ohi pyyhältävän junan väliin jää juuri ja juuri riittävästi tilaa asunnolle. Tällaisille laittomille asuinalueille maaseudulta muuttaneet, ja myös maahan tulleet, työtä hakevat pakolaiset ovat rakentaneet tukikohtansa.

Kaikille Kalkutan 12 miljoonalle asukkaalle tällainen muutaman neliön suuruinen slummi-asunto tuskin on kovin tavoiteltava päämäärä, mutta monelle tänne muuttaneelle se on katua parempi asuinpaikka. Täyteen ahdetun kaupungin kaikki kelvolliset asuinpaikat on vallattu, laillisesti tai laittomasti.

Apua kaikille

Luterilaisen maailmanliiton (LML) Kalkutan kaupunkiohjelman työntekijä Bibhakar Lodh Chowdbury aloitti yhteistyön slummin asukkaiden kanssa jo vuonna 1999. Hänen mukaansa tällaisten eri puolilta maata työtä ja toimeentuloa hakemaan lähteneiden yhteisöjen asukkaiden on yleensä hyvin vaikeaa toimia yhdessä. Tavat, kulttuuri ja kieli voivat olla hyvin erilaisia. Yleistä asennoitumista kuvaava epäluulo ja pyrkimys tulla omillaan toimeen.

LML:n työntekijöiden ensimmäinen tehtävä

onkin voittaa ihmisten luottamus ja rakentaa sen jälkeen hyvä ja luottamuksellinen suhde yhteisön sisälle, sen eri ryhmien välille. Apua tarjotaan kaikille, rodusta, kielestä tai uskonnosta riippumatta.

Tämän jälkeen aletaan yhdessä miettiä, mitkä ovat ne yhteisön omat vahvuudet ja mahdollisuudet, joita halutaan kehittää ja mitkä ovat kiireellisimmät kehittämistä kaipaavat asiat.

”Elleivät ihmiset itse ole alusta asti mukana kehityshankkeiden suunnittelussa, ne eivät tuota pysyvää tulosta”, sanoo Chowdbury.

Aids-valistusta ja ompelukursseja

Vivekanandassa panostettiin äitien ja lasten terveystilan kohentamiseen ja ruokavalion monipuolistamiseen. Nuorille annetaan Aids-valistusta. Vesi- ja jätehuolto oli järjestämättä, mutta LML:n kaupunkiohjelman aloitteesta majojen läheisyyteen saatiin porattua kaivo. Myös käymälät on nyt rakennettu.

Ajan mittaan yhteisön joukosta kymmenen naista perusti säästö- ja lainaryhmän. Jokainen säästi 30 rupiaa (noin 60 snt) yhteiseen kassaan, josta ryhmäläiset voivat yhteisellä päätöksellä lainata rahaa tarpeisiinsa edullista korkoa vastaan. Yleisimpiä rahoituskohteita ovat olleet koulukirjojen osto, koulumaksut, katto- ym. remontit, sairausmaksut ja sijoitukset tulonhankkimiseen, esimerkiksi ompelukoneen ostoa varten. LML onkin järjestänyt ompelukursseja ja auttanut ryhmää koordinoimaan hankintojaan edullisten maksuehtojen saamiseksi. Luottamuksen arvoiseksi osoittautunut ryhmä on hakenut lainaa myös ulkopuolisilta, pienlainoitukseen erikoistuneilta järjestöiltä. Tämä mahdollistaa entistä suurempien tavoitteiden ja hankkeiden toteuttamisen.

LML on auttanut ryhmäläisiä opettelemaan lukemaan ja kirjoittamaan ja ohjannut ryhmäkokousten pöytäkirjojen laatimisessa. Myös ko-

koustekniikkaa ja -demokratiaa on harjoiteltu.

Samanlaisia ohjelmia on käynnistetty muual-
lakin Kalkutan slummeissa ja myös naapurikau-
pungissa Cuttackissa. Yhteensä LML:n kaupun-
kiohjelmassa on mukana noin 130 ryhmää.

Koska kaupunkeihin tulvivat ihmiset usein
pakenevat maaseudun kurjistuneita elinolo-
suhteita, LML on päättänyt ennakoida tilanteen
ja käynnistänyt maaseudun syrjäytyneiden
ryhmien parissa samanlaisia ohjelmia kuin kau-
pungeissa jo on käynnissä. Ohjelmien tavoitteet
ja toiminnot vain sovelletaan maaseudun kysy-
myksiä vastaaviksi. Täällä ohjelmassa on mukana
jo lähes 1000 yhteisöä.

Pienet edistysaskeleet

Jotta kurjistumisen kierre saataisiin poikki
heti alkuunsa, LML on käynnistänyt erityisen
katastrofivalmiusohjelman alueilla, jotka ovat
erityisen herkkiä tulvien, pyörremyrskyjen tai
kuivuuden vaikutuksille. Kun ihmisillä on myrs-
kynkestävä, turvallinen paikka minne paeta sa-
teita ja tuulia, kun he osaavat viedä kotieläimensä
turvaan, puhdasta ruokaa ja vettä on varastossa
ja ennakkohälytysjärjestelmä kunnossa, tuhot
ja niiden vaikutus ihmisten toimeentuloon ovat
huomattavasti normaalia vähäisempiä.

Vaikka elämä Vivekanandassa ei ole ulkoisesti
paljon muuttunut, naisten mielestä heidän elä-
mänsä on kääntynyt paremmaksi. Perustoimeen-
tulo on saatu kuntoon ja lapset kouluun. Ihmiset
ovat terveempiä kuin ennen. Pienet edistysaske-
leet luovat uskoa tulevaisuuteen.

Ryhmä tarjoaa naisille myös mahdollisuuden
irrottautua hetkeksi kotiaskareista ja kodin vaa-
timuksista ja tavata samoissa ongelmissa kamp-
pailevia tovereitaan. Ongelmista kertominen
helpottaa sisäisiä paineita ja toisten kokemukset
auttavat löytämään uusia luovia ratkaisuja.

Ehkä tärkeintä on toivon vahvistuminen.
Naiset tietävät selviävänsä. He osaavat tarvittaes-
sa hakea apua. Heitä ei enää kohdella halveksien
kaupoissa tai virastoissa. Muutkin tunnustavat
heidän yhteistyönsä voiman. Köyhinä ja naisina
he ovat saavuttaneet arvostetun aseman yhtei-
söjensä ja myös miestensä silmissä. Heitä ei enää
voi kohdella miten tahansa. Vaikka LML:n työ
nyt siirtyisi uusille alueille, Vivekanandan naiset
perheineen pärjäävät jo omillaan.

Naisten katseista heijastuu itseluottamus. Se
on hyvä merkki.

HENRIK BERGMAN

*Kirjoittaja on FM ja vastaa Kirkon Ulkomaanavun
Aasian kehitysyhteistyöhankkeista.*

*Puhdas vesi on usein
ensimmäisenä Kalkutan
slummien asukkaiden
toivomuslistalla. Sen toteu-
duttua pyykinpesukin sujuu
hymyillen. Kuva: Tuomas
Jääskeläinen*

Risti nousee Sudanissa Mandelan pakolaiskylän ylle

**Risti ei ole kirkon loppu, vaan sen alku ja kantava voima.
Tämä näkyy myös sisällissodan runtelemassa Sudanissa,
jossa kirkko kasvaa.**

Sudan on monille vain "köyhä maa jossakin Afrikassa". Sitä se oli minullekin, kunnes pääsin yllättäen tutustumaan Sudanin maahan ja kansaan paikan päällä. Sain loppuvuodesta 2000 ensi kerran kutsun luterilaisen teologisen seminaarin luennoitsijaksi. Nuori, muutaman vuoden ikäinen seminaari sijaitsee maan pääkaupungissa Khartumissa. Tänä vuonna tulee kuluneeksi kymmenen vuotta siitä, kun Sudaniin perustettiin luterilainen kirkko vuonna 1993. Luterilaisen kirkon syntyminen Sudanin poliittisesti sekavassa, islamilaisen hallituksen rautaisesti hallinnoimassa tilanteessa on todellinen Jumalan ihme.

Vuodesta 1983 alkaen maata ulkonaisesti ja sisäisesti raastanut sisällissota on tehnyt mahdolliseksi lupaavatkin yritykset maan olojen kehittämiseksi ja vakiinnuttamiseksi. Sisällissodan taustalla on syvät haavat viiltänyt islamilaisvyyrytys, jossa alistettiin mustaa, huomattavalta osin kristittyä afrikkalaisväestöä.

Sisällissodan karvaana hedelmänä ovat noin kaksi miljoonaa kuolonuhria ja viisi miljoonaa koditonta pakolaista, joilta on riistetty ihmisarvo ja tulevaisuudentoivo.

"On suuri ihme seurakunta Herran"

Miten on mahdollista, että tämän kaiken keskellä voi syntyä uutta hengellistä elämää ja jopa järjestäytynyt luterilainen kirkko? Kristuksen kirkon historia alusta alkaen koettelemuksineen ja vainoineen todistaa: risti ei ole kirkon loppu vaan sen alku ja kantava voima. On selvää, että Sudanin kaltaisessa jyrkän islamilaisen hallinnon maassa, jossa sariah on virallisesti hyväksytty laki, kristityksi tuleminen, kasteen vastaanottaminen ja Kristuksen tunnustaminen merkitsee todellista riskiä ja jopa hengenvaaraa.

Kuitenkin löytyy jatkuvasti uusia sudanilaisia, jotka tunnustautuvat ristiin ja ristin sovituksien.

Risti on heille toivon eikä kuoleman merkki. Kolmella lyhyellä, noin kuukauden mittaisella opetus- ja lähetysmatkallani olen saanut oppia ja nähä paljon. Ennen Sudaniin menoani luulin nähneeni jo kohtalaisesti maailmaa, olinhan käynyt liki 30 maassa. Pian Khartumiin saavuttuani huomasin kuitenkin tulleeti johonkin aivan erilaiseen, uuteen ja ennen näkemättömään paikkaan.

Useat vierailut Khartumin liepeillä sijaitsevilla pakolaisleireillä ovat jättäneet lähtemättömän jäljen sydämeeni. Puhuttelevimpana on jäänyt mieleeni viime maaliskuinen vierailu Mandelan pakolaisleirissä, jossa noin 200 000 pakolaista elää äärettömän köyhyyden keskellä. Ympäriällä on Saharan hiekkaa pölyävä yksitoikkoinen erämaa, josta vihreää saa hakemalla hakea. Asumukset on tehty polttamattomista hiekkatiilistä, jotka kestävikana tuleva lyhyt, mutta voimakas sadeaika monessa tapauksessa raunioittaa.

"Kilvoituksen kirkko on kirkko kunnian"

Maaliskuisena sunnuntaina meidän oli määrä mennä tervehtimään ja rohkaisemaan runsaan vuoden ikäistä uutta seurakuntaa Mandelassa. Puikkelehdimme rannattoman hiekkatalomeren halki jonnekin perukoille saapuaksemme paikalliseen kirkkoon. Kirkkorakennus oli samanlainen kuin muutkin hiekkamajat, sillä erotuksella, että hiekkarakennuksen ylimmälle kohdalle oli asetettu pieni puinen risti, joka paitsi paljasti kristillisen kirkon sijainnin, myös voimakkaasti julisti ja todisti karussa ympäristössään.

Paikallinen evankelista kertoi, että Mandelan nuoressa, runsaan vuoden ikäisessä seurakunnassa oli jo lähes 100 jäsentä. Seurakuntalaisilla ei ollut juuri mitään, mutta se mitä heillä oli, näytti merkitsevän heille miltei kaikkea. Seurakunnalla ei ollut uhmakasta asennetta ympäröivään yhteiskuntaan, vaikka

*Mandelan pakolais-
leirin kirkko.*

*Khartumissa sijaitse-
van luterilaisen kirkon
seminaarin jumalanpal-
velus. Keskellä kirkon
johtaja Andrew Mbuko,
avustajinaan evankelista
Elinama ja TT Pekka
Huhtinen*

jäsenet olivatkin kärsimyksen ja puutteen an-
karassa koulussa.

Jäin miettimään tuota hiekkakirkkoa ja kahdesta
kepakosta kyhättyä vänyrää puuristiä Mandelan
kirkon katolla. Jouduin melkoiseen prosessiin;
mitä minulle, tavalliselle suomalaiselle luterilai-
selle tai luterilaiselle kansankirkollemme mer-
kitsee Jeesuksen sana hänen seuraamisestaan ja
ristin kantamisesta?

Minua hävetti. Mietin, olemmeko niin kut-
sutussa perinteisessä kristikunnassa, Suomi
mukaan lukien, myyneet vakaumuksemme,
Raamattumme ja ristin kantamisen salatun

siunauksen ympäröivän maailman vaatimusten
ja gallupien edessä? Tajusin, että tunnustautumi-
nen ristiin, ristin sovitukseen ja pahennukseen,
merkitsi mandelalaisille sekä rakkautta Herraan
Jeesukseen että toivoa paremmasta huomisesta
viimeistään iankaikkisuudessa, jota toivoa ei voi
riistää edes mikään antikristillinen uskonto tai
uskonnollispoliittinen järjestelmä.

PEKKA HUHTINEN

*Kirjoittaja on TT ja toimii pappina Kanadassa FELM:n
(Finnish Ev. Luth. Mission) palveluksessa.*

Töölössä pohdittiin lähetystyötä ja kansainvälistä diakoniaa

Kirkkopäivien yhteydessä järjestettiin Töölön kirkolla Jaetaan lahja -seminaari 23.5.2003. Järjestäjinä olivat Kirkon lähetystyön keskus, Kirkon Ulkomaanapu ja kirkon lähetysjärjestöt yhdessä Töölön seurakunnan kanssa. Seminaari oli jatkoa Tampereen KIRKON MISSIO 2000 -kongressille ja johtoajatuksena oli pohtia lähetysten ja kansainvälisen diakonian yhteistyön muotoja seurakunnissa.

Seminaari alkoi namibialaisen Pandureni-kuoron värikäällä esityksellä, joka avasi ovet kentille ja toi yhteistyökumppanit lähelle meitä kuulijoita. Kumbe-ryhmä elävöitti tuttuja raamatunkohtia ja kysyi: Kuka on lähimmäinen? Eteemme tuotiin muun muassa laupias samarialainen sekä tilanne elävästä elämästä, kidutetun ja kiduttajan kohtaaminen vuosien jälkeen. Onko kiduttajakin lähimmäinen?

Yli raja-aitojen

Draamallinen osuus johdatteli miettimään lähetystyön ja kansainvälisen diakonian alkulähteitä, Jeesuksen lähetyksensä ja lähimmäisenrakkauden toteuttamista. Lähtökohdat eivät kilpaile keskenään, mutta seurakuntatasolla kahden eri työmuodon välille saatetaan rakentaa jyrkkäkin raja-aita. Seminaarin aikana oli tilaisuus tarkistaa käsityksiään lähetystyön ja kansainvälisen diakonian yhtymäkohdista ja yhteistyön mahdollisuuksista omassa seurakunnassa. Tampereen kongressissa virinnyt pohdinta sai uuden sysäyksen ja voi jatkua sekä seurakunta- että yksilötasolla.

Seurakuntatason esimerkkejä työmuotojen yhteistyöstä saatiin eri puolilta Suomea, kun neljä seurakuntaa esittäytyi. Haukiputaan ja Kiimingin seurakunnilla on yhteinen lähetys sihteeri, joka hoitaa lähetysten ja kansainvälisen diakonian lohkoja limittäin. Jyväskylän maaseurakunnassa perustettiin Tampereen kongressin innoittamana työryhmä, joka pohdiskelee lähetystyön ja kansainvälisen diakonian perusteita ja pyrkii ankkuroimaan missionaarisuuden seurakunnan toiminnan kaikille tasoille. Kuopion rovastikunnassa on perustettu lähetykskauppa Vakka, jota yl-

läpidetään yhteisvoimin. Töölön seurakunnasta esittäytyivät ystävyysseurakuntatyö ja nuorten aikuisten kansainvälinen ryhmä.

Oikeaa asennetta

Seminaarin kuulijakunnasta kuului esitysten aikana tasaista puheensorinaa. Ulkomaisille vieraille tulkattiin suomesta englanniksi simulaanisesti. Vieraiden joukossa olivat muun muassa Ruandan protestanttisten kirkkojen pääsihteeri Murigande ja Namibian luterilaisen kirkon pääsihteeri Munyika. Vieraiden läsnäolo toi kirkkosaliin todellista yhteistyön tuntua ja kansainvälisyyttä parhaimmillaan.

Seurakuntien esittelyiden jälkeen jakaannuttiin ryhmiin keskustelemaan. Ulkomaisten vieraiden palaute oli erityisen antoisaa. Kun paleutetta saatiin suoraan vastaanottavilta työalueilta, muuttui antajan ja saajan suhde yhteistyökumppaneiden suhteeksi.

Ruandan terveiset Suomen kirkolle ja lähettäjille olivat selkeät. Meiltä "auttajilta" odotetaan ennen kaikkea oikeaa sydämen asennetta, että antaisimme siitä, mitä olemme saaneet Jumalalta, emmekä ylijäämäämme. Me annamme, mutta meidän tulisi myös osata ottaa vastaan, sillä molemmilla osapuolilla on annettavaa.

Vastavuoroisuus pätee sekä lähetystyössä että kansainvälisessä diakoniassa. Myös Namibian kirkossa pohditaan näiden kahden työmuodon suhdetta ja kamppaillaan samojen ongelmien kanssa kuin meidän kirkoissamme, kun yritetään löytää parhaita tapoja viedä sanomaa eteenpäin.

Seminaari kirvoitti ajattelemaan lahjan antamista jakamisen näkökulmasta. Antaja ja saaja voivat jakaa yhdessä lahjan, kuten uuden seurakunnan syntymisen tai lukutaidon lisääntymisen. Vastavuoroinen yhteistyö ja jakaminen nousivat seminaarin hedelmiksi. Miten saada vitamiinit parhaiten käytännön työtä ravitsemaan? Tässä voisi olla lähetystyön ja kansainvälisen diakonian voimavarojen yhdistämisen paikka.

PAULIINA NURMINEN
Töölön srk

Seurakunnille ohje kirkkojenvälisestä työntekijävaihdosta

Kirkkohallituksen asettama työryhmä on antanut ohjeen kirkkojenvälisestä työntekijävaihdosta.

Seurakunnille tarkoitettu suositus käsittelee muun muassa työntekijävaihdon perusteita ja vuorovaikutuksen monenlaisia mahdollisuuksia ystävyysseurakuntatoiminnasta matkoihin.

Ohjeessa käsitellään myös käytännön kysymyksiä, kuten henkilövalintaa, koulutusta, palkkausta ja virkasuhteen ehtoja.

Ohjeessa todetaan, että kirkkojenvälinen työntekijävaihto avaa seurakunnalle mahdollisuuden kokea todeksi kuulumisen Kristuksen maailmanlaajaan kirkkoon sekä tuo toiminnallisia ja hengellisiä virikkeitä erilaisissa oloissa eläviltä kristityiltä. Se myös auttaa ymmärtämään Jumalan monenlaista läsnäoloa ja toimintaa eri puolilla maailmaa.

”Keskinäinen vuorovaikutus on luonnollinen

ja erottamaton osa kirkon olemusta. Yhteinen usko ja kirkon ykseys kutsuvat jakamaan Jumalta saatuja lahjoja. Yhteys toisiin kirkkoihin on ikkuna, josta eteemme avautuvat ne erilaiset todellisuudet, joissa Kristuksen kirkko elää.”

”Yhteys on myös peili, jonka kautta näemme omat vahvuutemme ja heikkoutemme. Oma kirkkomme tarvitsee yhteisöllisyyttä tässä yksilökeskeisyyttä korostavassa ajassa. Kirkkojenvälinen työntekijävaihto on mahdollisuus Kristuksen kirkolle välttämättömään vuorovaikutukseen, antamiseen ja vastaanottamiseen”, ohjeessa todetaan.

Lähettiprofiili ja ulkomainen työtoveri Suomessa

Suomen Lähetysneuvoston lähetysteologian ja lähetysstrategian työryhmä järjestää 16.12.2003 (klo 12-16) teemapäivän aiheesta Lähettiprofiili ja ulkomainen työtoveri Suomessa. Alustajina toimivat Heikki Tyrni, Kari Tassia ja Matti Korpiaho. Teemapäivään kuuluu myös työskentelyä ryhmissä. Seminaarin avaa ja päättää Timo Vasko.

Teemapäivä pidetään Suomen Lähetysseuran tiloissa, Tähtitorninkatu

18, Helsinki. Ilmoittautuminen 31.10. mennessä osoitteeseen Suomen lähetysneuvosto, PL 124, 00161 Helsinki tai s-postitse lahetysneuvosto@hotmail.com. Osallistumismaksu on 10 euroa, joka sisältää kahvin, suoritetaan SLN:n tilille paikalla jaettavalla pankkisiirtolomakkeella. Lisätietoja teemapäivästä antaa työryhmän puheenjohtaja dosentti Timo Vasko, timo.vasko@evl.fi.

Jumala on turvamme – raamattutyö kriisitilanteessa

**Raamattulehtiset ovat tuoneet lohtua
niin SARSia pelkääville kuin terrori-iskun järkyttämille.**

Irakilainen raamattutyössä kiinteästi mukana oleva dominikaani-isä Yosif Thoma ojentaa arkkipiispa Paarmalle Irakin kirkkojen riemuvuosjulisteen. Irakin kartassa irakilaisten kasvat muodostavat yhdessä Kristuksen kasvat. Kuva: Pipliaseura.

Keväällä, kun yli 30 hongkongilaista oli kuollut SARSiin eikä laantumisen merkkejä näkynyt, Hongkongin Pipliaseura julkaisi raamattulehtisen *Älä pelkää, usko ainoastaan*, jolla haluttiin tuoda lohtua sairauden pelossa eläville. Kiinankielistä lehtistä painettiin 20 000 kpl. Jakelun hoitavat paikalliset seurakunnat ja yksityiset kristityt.

Teksti perustuu Psalmiin 91. Psalmi lupaa, että ”Herra pelastaa sinut linnustajan ansasta ja pahan sanan vallasta (kiinalaisessa raamatunkäännöksessä puhutaan turmiollisesta rutosta). Hän levittää siipensä yllesi, ja sinä olet turvassa niiden alla. Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.” Psalmi jatkuu: ”Et pelkää yön kauhuja etkä

ja voimamme

*”Kunnioittakaa meitä,
sillä olemme teidän juurenne”*

päivällä lentävää nuolta, et ruttoa, joka liikkuu pimeässä, et tautia, joka riehuu keskellä päivää.”

Filippiinien Pipliaseura on tuottanut oman SARS-lehtisen yhdessä terveysministeriön kanssa. Lehtisessä on sekä käytännön neuvoja taudin ehkäisemiseksi että valikoituja raamatunlauseita. Terveysministeriön välityksellä jaetaan 25 000 ja seurakuntien ja kirkollisten järjestöjen kautta 75 000 lehtistä.

Singaporen Pipliaseura on kehittänyt Hongkongin SARS-lehtistä edelleen ja julkaissut Usko, älä pelkää –kirjasen englanniksi ja kiinaksi. Sitä jaetaan seurakuntien, kirkollisten järjestöjen sekä yksittäisten kristittyjen kautta. Ensimmäinen painos oli 15 000, mutta lisäpainosten ottamiseen tuli heti tarve. ”Uskomme kautta voimme hallita pelkomme. Meidän tulisi pelätä Jumalaa, ei ihmistä, sairautta eikä sotaa”, sanoo Singaporen Pipliaseuran pääsihteeri, tri Lee Soo Ann.

Raamattutyö Irakissa

Raamattutyötä on tehty Irakissa jo vuosikymmeniä. Yhtyneiden Raamattuseurojen verkostossa yhteydet Irakiin hoidetaan Libanonin ja Jordanian Pipliaseurojen kautta, jotka tuntevat hyvin Irakin tilanteen. Suomen Pipliaseura on tukenut raamattukalenterien ja Raamattujen toimituksia Irakiin. Samoin Suomesta on tuettu nykyrame-ankielisen Lastenraamatun käännös- ja painatus-työtä. Nykyramea on erityisesti Mosulin alueen kristittyjen äidinkieli. Raamattutyö jatkuu sodan jälkeenkin.

”Sota toi meidät lähemmäs toisiamme ja uudisti uskoamme”, kertoivat Irakin kristityt muutamia viikkoja sodan jälkeen Libanonin Pipliaseuran työntekijöille. Toisaalta on havaittavissa uusia jännitteitä Irakin kristittyjen ja sodan myötä maahan tulleiden länsikristittyjen välillä.

Irakissa on noin 500 000 kristittyä, joista suurin osa kuuluu vanhoihin kirkkokuntiin.

”Olemme tällä hetkellä sekä toiveikkaita että pessimistisiä tulevaisuutemme suhteen. Tule-

vaisuudessa kirkkoilla voi olla mahdollisuuksia evankeliointiin sekä yhteistyöhön maailmanlaajuisen kirkon kanssa, mutta samalla pelkäämme kristittyihin kohdistuvia vainoja ja etniseen identiteettiin perustuvia sotia, jotka voivat repiä maamme hajalle”, kirkkojen johtajat totesivat Libanon Pipliaseuran edustajille.

Irakilainen dominikaani-isä Yousif Thoma vieraili vuonna 2000 Suomessa Suomen Pipliaseuran kutsumana. Hänen painokas viestinsä länsimaiden kristityille nykyisessä tilanteessa on: ”Jos haluatte evankelioida maatamme, toimikaa yhteistyössä kirkkojemme kanssa. Muussa tapauksessa aiheutatte meille enemmän vihollisia kuin meillä olisi muuten. Kunnioittakaa meitä, sillä me olemme teidän juurenne!”

Lohtua terrori-iskun jälkeen

Amerikan Pipliaseuran toimisto sijaitsee vain 5 km:n päässä New Yorkin World Trade Centerin romahdusalueesta. Seuran työntekijät panivat välittömästi erityisviestin nettisivuillensa ja ryhtyivät tuottamaan raamattukoostetta jaettavaksi. Jo muutaman päivän sisällä sitä jaettiin kaupungilla tuhansittain. Otsikkona oli Jumala on turvamme ja voimamme – Lohdutuksen ja toivon sanoja Raamatusta. Tekstit oli poimittu Psalmeista, Jesajan kirjasta, Valitusvirsistä, Matteuksen evankeliumista, Roomalaiskirjeestä ja Korinttilaiskirjeestä.

Raamattukirjasta jaettiin myös Washingtonissa ja muualla maassa, yhteensä 600 000 kappaletta. Pian alettiin jakaa myös Raamattuja. Jo kaksi viikkoa onnettomuuden jälkeen oli jaettu 500 000 Raamattua. Yksin syyskuun 23. pidetysssä muistotapahtumassa jaettiin 12 000 Raamattua. Tästä tuli Amerikan Pipliaseuran laajin yksittäinen jakeluhanke.

KERSTIN HAGBERG

*Kirjoittaja on Suomen Pipliaseuran
yhteyspäällikkö.*

Gud är vår tillflykt och vår styrka – bibelarbete i krissituationer

I våras, när mer än 30 hongkongbor dött i SARS och epidemin ännu inte visade tecken på att avta, publicerade Bibelsällskapet i Hongkong ett bibelhäfte på kinesiska kallat *Var inte rädd, bara tro*. Med häftet ville man trösta dem som levde i fruktan för sjukdomen. Man tryckte 20 000 exemplar som delades ut av församlingar och enskilda kristna.

Texten grundar sig på löftena i Psalm 91. "Herren räddar dig från jägarens nät och från den förhärjande pesten. Han täcker dig med sina vingar, under dem finner du tillflykt, hans trofasthet är en sköld och ett bålverk." Psalmen fortsätter: "Du behöver inte frukta nattens fador eller pilen som flyger om dagen, inte pesten som smyger i dunklet eller farsoten som härjar i middagshettan."

Bibelhälften om SARS också på Filippinerna och i Singapore

Det Filippinska Bibelsällskapet producerade ett eget bibelhäfte med anledning av SARS tillsammans med hälsovårdsministeriet. Häftet innehåller både praktiska råd för att förebygga sjukdomen och valda bibeltexter. Hälsovårdsministeriet delar ut 25 000 exemplar och återstående 75 000 delas ut via församlingar och kristna organisationer.

Bibelsällskapet i Singapore vidareutvecklade SARS-häftet från Hongkong och publicerade *Tro, var inte rädd* på engelska och kinesiska. Det delas ut via församlingar, kristna organisationer och enskilda kristna. Den första upplagan på 15 000 tog genast slut.

"Genom tron kan vi bemästra våra rädslor. Vi ska frukta Gud, inte människor, sjukdom eller krig", framhåller generalsekretären för Bibelsällskapet i Singapore, dr Lee Soo Ann.

Bibelarbete i Irak

Olika slag av bibelarbete har pågått i Irak under årtionden. Kontakterna har skötts av Bibelsällskapen i Libanon och Jordanien som känner förhållandena väl. Finska Bibelsällskapet har stött leveranser av bibelkalendrar och Biblar och också översättningen och tryckningen av en Barnbibel på modern arameiska. Språket talas främst av kristna i trakten av Mosul.

Bibelarbetet har återupptagits efter kriget. "Kriget förde oss närmare varandra och förnyade vår tro", berättade irakiska kristna för arbetare från Libanesiska Bibelsällskapet några

*"Respektera oss,
för vi är era rötter"*

veckor efter kriget. Nya spänningar kan dock skönjas mellan de kristna i landet och nytillkomna västerländska kristna.

Det finns ca 500 000 kristna i Irak. De flesta av dem hör till gamla kyrkor. "Vi är både hoppfulla och pessimistiska inför framtiden. Det kan bli möjligt för kyrkorna att evangelisera och hålla kontakt med den världsvida kyrkan, men samtidigt är vi rädda för förföljelse och krig mellan etniska grupper", sade kyrkliga ledare till företrädarna för Libanesiska Bibelsällskapet.

Den irakiska dominikanfadern Yousif Toma besökte Finland år 2000 som Finska Bibelsällskapets gäst. Hans hälsning till västerländska kristna är: "Samarbeta med våra kyrkor, om ni vill evangelisera vårt land. Annars skaffar ni oss fler fiender än vi annars skulle ha. Respektera oss, för vi är era rötter!"

Tröst från Bibeln efter terrordåden i New York

Amerikanska Bibelsällskapets kontor ligger bara 5 km från olycksplatsen vid World Trade Center i New York. Bibelsällskapets personal lade genast ut en specialhälsning på nätet och började sammanställa ett bibelhäfte för utdelning. Först kunde det laddas ner över nätet, men redan inom några dagar hade man delat ut tusentals på stan. Häftet fick namnet *Gud är vår tillflykt och vår styrka – Ord av tröst och hopp från Bibeln*. Texterna togs från Psaltaren, Jesaja, Klagovisorna, Matteus evangelium, Romarbrevet och 2 Korintierbrevet. Häftet delades också ut i Washington och övriga delar av landet, totalt 600 000 exemplar. Man började även dela ut Biblar, och inom två veckor hade man delat ut över 500 000 stycken. Enbart på minneshögtiden den 23 september delade man ut 12 000 Biblar. Detta blev Amerikanska Bibelsällskapets mest omfattande utdelning någonsin.

KERSTIN HAGBERG

kerstin.hagberg@bible.fi

Skribenten arbetar som kontaktansvarig på Finska Bibelsällskapets missionsavdelning.

Koulutus kuin seikkailu

Heräsin Afrikan aamuun Lubangossa, Angolassa. Oli tavallista hiljaisempaa. Naapurin kukko ei laulanut enää, oli kai menettänyt päänsä edellisenä iltana matkalla pataan.

Lähdimme kotikäynnille pastori Erkki Halmeen kanssa ja saavuimme savitiiliseen pieneen taloon Angeliinon (pikku enkelin) kotiin. Pienessä hämärässä huoneessa oli pöytä ja kaksi tuolia, patjat oli nostettu päiväksi seinää vasten. Talossa asui myös sisar Lydia pikku vauvansa "Anderssonin" kanssa, joka oli saanut nimensä ruotsalaisen jalkapalloilijan mukaan. Vieraat ohjattiin istumaan huoneen ainoisiin tuoleihin.

Talon isäntä oli menettänyt jalkansa, mutta liikkui näppärästi kodissaan käsiensä varassa. Puheltiin niitä näitä, vaihdettiin kuulumiset ja kyseltiin voinnit. Ihmisten ystävällisyys kosketti minuaakin, kielitaidotonta.

Loputsi lauloimme Kari Tikan Armolaulun portugaliksi ja rukoilimme. Mikä tilanne! Ihmeellinen sekoitus tuttua ja tuntematonta, yhteyttä ja ystävällisyyttä, köyhyyttä ja rikkautta.

Tarina on yksi muisto viiden viikon Angolan ja Namibian matkaltani syksyltä 2001. Matka oli osa Lähetystyön ja kansainvälisen diakonian 2,5-vuotista koulutusta teologeille. Kirkon koulutuskeskuksen järjestämä koulutus sisälsi

viisi opiskelujaksoa Järvenpäässä, tietoa ja tutustumista kirkon kansainväliseen työhön ja yhteistyökirkkoihin. Lisäksi opiskeluun sisältyi ulkomaanjakso, joka itselleni oli unohtumaton seikkailu, pieni kurkistus lähetystyön arkeen.

Koulutus soveltuu hyvin erilaisen taustan omaaville ihmisille. Osa kurssilaisista oli itse ollut lähetystyössä, tiesi paljon ja oli kokenut monenlaista. Heille koulutus mahdollisti tiedon syventelyn ja analysoinnin. Oli hienoa saada kuunnella noita pohdiskeluja ja kuulla toisten kokemuksista.

Oma matkalaukkuni oli Afrikasta palatessani painavampi kuin sinne mennessäni, enkä tarkoita nyt tavaroiden painoa. Tarkoitan sitä, mitä sain näiltä afrikkalaisilta ihmisiltä: ystävällisyyttä, iloa ja toisista ihmisistä välittämistä köyhyyden ja yksinkertaisen elämän keskellä. Ihmiset kulivat sankoin joukoin Raamatut kädessä kohti kirkkoa sunnuntaisin. Kirkot täyttyivät lapsista, nuorista ja vanhuksista ja laulu raikui.

Mitä muuta kristittyinä eläminen on? Raamatun sanaan ja Jumalan lupauksiin turvautumista siellä, missä ikinä elämme.

ARJA LAUNIS

Kirjoittaja on lähetyspastori Töölön seurakunnassa.

Lähetystyön ja kansainvälisen diakonian erityiskoulutus (20 ov) vuosina 2004–2006

Ensimmäinen lähijakso on 2.-5.3.2004 ja toinen lähijakso 3.-5.11.2004 Järvenpäässä. Vuosien 2005-2006 lähijaksot ilmoitetaan myöhemmin.

Koulutus on lähetystyön ja kansainvälisen diakonian erityiskoulutusta teologeille ja tapahtuu vuorovaikutuksessa yhteistyökirkkojemme kanssa. Osallistuja orientoituu koko kirkon integroivaan missionäkemykseen ja kehittää oman seurakunnan valmiutta välittää evankeliumia myös kansainvälisessä kulttuurit ylittävässä vuorovaikutuksessa.

Koulutuksessa on kolme vaihetta. Vaiheet yksi ja kolme sisältävät yhteensä viisi lähijaksoa, kirjallisia tehtäviä ja alueellisia ryhmäkokouksia. Toinen vaihe tapahtuu ulkomailla ja sisältää perehtymisen yhteistyökirkkojen elämään 2-4 viikon ajan.

Tiedustelut: Kuopion hiippakunta: lähetys-
sihteeri Jorma Kukkonen, (017) 288 8412.
Mikkelin hiippakunta: lähetyssihteeri Vesa

Häkkinen, (015) 321 6037. Lapuan hiippakunta:
lähetyssihteeri Jukka Jämsén (014) 211 396.
Helsingin hiippakunta: lähetyssihteeri Jukka
Koistinen (09) 709 2583.

Kustannukset: Koulutuksen kotimaan osuus vuosina 2004-2006 yhteensä 730 €, josta kustannukset vuoden 2004 osalta ovat 280 €. Koulutukseen voi hakea avustusta. Koulutuksen ulkomaisen perehdyttämisjakson (kesä 2004-elokuu 2005 välisenä aikana) osuus (kohteesta riippuen) n. 1000-2000 €.

Järjestäjät: Kuopion, Mikkelin, Lapuan ja Helsingin hiippakunnat, Kirkon lähetystyön keskus (KLK) yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöjen, Kirkon ulkomaanavun (KUA) ja Kirkon koulutuskeskuksen (KK) kanssa.

Ilmoittautuminen: 31.10.2003 mennessä hiippakuntien tuomiokapituleihin. Valinta (yht. 12-16) tehdään ilmoittautuneiden joukosta. Myös muista hiippakunnista otetaan osallistujia.

Suomalaista vapautuksen teologiaa

Kari Latvus: *Arjen teologia. Johdatus kontekstuaaliseen raamatuntulkintaan.* Sarja: *Theologia Biblica.* Kirjapaja: Helsinki 2002. 199 s.

Kari Latvuksen teos on merkittävä avaus keskusteluun nykyaikaan painottuvan kontekstuaalisen teologian tarpeesta ja mahdollisuuksista Suomessa. Latvus pitää kontekstuaalista teologiaa yläkäsitteenä, jolla hän tarkoittaa tilanteeseen, aikaan ja paikkaan liittyvää teologiaa. Käsitteen alle mahtuvat sekä erilaiset kristillisen uskon ja kulttuurien kohtaamiseen liittyvät vuoropuhelut että kristillisen uskon ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen jäsenyykset.

Teos sekä tarjoaa katsauksen kontekstuaalisen raamatuntulkinnan kansainvälisestä tilanteesta että haastaa lukijan pohtimaan raamatuntulkinnan uusia mahdollisuuksia suomalaisessa kontekstissa. Kirjan lähtökohdat liittyvät niin sanottuihin vapautuksen teologioihin. Niissä tiettyjen tulkintamenetelmien (näe-arvioi-toimi) avulla jäsennetään kristillistä uskoa ja sen suhdetta kulttuuriseen, sosiaaliseen ja yhteiskunnalliseen todellisuuteen. Tällöin myös pidetään merkittävänä lähetystyön ja sen tutkimuksen näkökulmasta kysymystä kristinuskon ja yhteiskunnallisen todellisuuden suhteesta. Vapautuksen teologiat nousevat

ruohonjuurikokemuksesta, erityisesti syrjäytyneiden, köyhien ja muuten yhteiskunnan marginaaliin työnnettyjen kokemuksesta ja siihen liitetystä Raamatun tulkinnasta. Sorretut ovat itse osallisia tulkintaprosessissa ja teologian tekemisen subjekteja. Raamatun tulkintaprosessi ja sorrettujen kokemusmaailma ovat vuorovaikutuksessa keskenään.

Latvuksen tutkimus pohtii, miten eri vapautuksen teologioissa ja kontekstuaalisen teologian jäsenyksissä on käytetty Raamatun tekstejä. Hän myös valaisee vapautuksen teologian suhdetta Raamatun syntyhistorian tutkimukseen sekä Raamatun tekstien ajankohtaistavaan tulkintaan. Tällöin käy selväksi, että Raamatun käyttö on aina osa laajempaa teologista kokonaisjärjestelmää.

Latvus tarkastelee seikka-peräisesti kontekstuaalista raamatuteologista työskentelyä kiinnostavien esimerkein: Brasilian perusyhteisöissä, intialaisessa dalit-teologiassa ja Britanniassa, jossa Urban Theology viittaa etupäässä suurkaupunkien taantuvien keskusta-alueiden ongelmien teologiseen jäsentämiseen. Latvuksen tutkimus on ohittamaton teos tehtäessä vapautuksen teologiaa myös suomalaisessa kontekstissa.

TIMO VASKO
Missiologian dosentti

Sorretut ovat itse osallisia tulkintaprosessissa.

Uskontoteologia – kuuma puheenaihe

Pekka Y. Hiltunen (toim.): *Teologia uskontojen maailmassa. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 81.* Tampere 2003. 230 s.

Kirkon tutkimuskeskus on julkaissut artikkelikokoelman, joka käsittelee tämän päivän teologian kuumaa puheenaihetta, uskontoteologiaa. Kirjassa todetaan, että uskontoteologia on teologinen oppiaine, ”joka käsittelee uskontojen keskinäisiä suhteita keskittyen uskontojen sisältöön ja itseymmärrykseen.” (s. 9). Kristitylle keskeinen uskontoteologinen kysymys on, kuinka toisen uskonnon edustajiin ja heidän ajatteluunsa tulisi suhtautua.

Risto Saarisen ja Juha Pörsstin artikkeleissa, joissa lukijalle maalataan uskontoteologian yleiskuvaa, nostetaan esiin joitakin uskontojen edustajien kohtaamisesta nousevia käytännöllisiä kysymyksiä, kuten voidaanko muiden uskontojen edustajille lainata seurakuntien tiloja ja mikä on uskonnon suhde väkivaltaan. Näin kirjoittajat onnistuvat mielestäni tuomaan esille uskontoteologian ajankohtauuden myös arjisella tasolla. Teologisesti mielenkiintoisia ovat taas Saarisen esittämät yhtymäkohdat eri tieteenaloilla keskustelua herättäneen René Girardin ”uhrimekanismin” ja Lutherin ajattelun välillä.

Lähtysteologisen näkökul-

man kirjassa tarjoaa Tiina Aho-
sen artikkeli, jossa käsitellään
lähetysteologi David. J Boschin
ajattelua. Bosch on kehittänyt
uskontojen kohtaamisen mal-
lia, joka omaan kristilliseen
vakaumukseen sitoutumisesta
huolimatta olisi samalla avoin
suhteessa toisiin uskoviin.

Johtolankoja uskontodialogia varten

Ainoa kristillinen kirkko, joka
on antanut virallisia julkilausu-
mia suhteestaan ei-kristillisiin
uskontoihin on roomalaiskato-
linen kirkko. Vatikaanin toisessa
konsiilissa (1962-1965) annettu-
jen ei-kristillisiä uskontoja kos-
kevien julkilausumien teolo-
giaa tarkastelee kirjassa Miikka
Ruokanen. Myös Timo Vaskon
artikkeli käsittelee katolisen
kirkon uskontoteologiaa. Hän
arvioi vuonna 2000 annettua
Dominus Iesu –julistusta.

Katolisen kirkon virallinen
kanta korostaa pelastumista vain
Kristuksen kautta ja lähetystyö-
tä kirkon tärkeänä tehtävänä. Sa-
malla se näkee ei-kristillisiin us-
kontoihin sisältyvän ”totuuden
siemenen”, jonka evankeliumi
Kristuksesta täydellistää. Nämä
kaksi artikkelia ovat mielestäni
kirjan mielenkiintoisimmat, sillä
juuri katolisesta teologiasta voisi

löytyä sitä ”uskontoteologista
kokemusta”, jota luterilaisten-
kin olisi hyvä tuntea.

Kirjan kirjoittajat ovat pää-
asiassa kristinuskon ja muiden
uskontojen kohtaamiseen liitty-
vien kysymysten asiantuntijoita
Helsingin yliopiston systemaati-
sen teologian laitokselta. Tämä
näkyä kirjan yleisluonteesta
siten, että kirjoitukset ovat
selkeästi akateemisia ja niissä
pikemminkin analysoidaan us-
kontoteologiaa kehitelleiden ta-
hojen ajattelua kuin kehitetään
omaa uskontoteologiaa.

Jäin kaipaamaan kirjasta
suoraviivaisempaa muiden us-
kontojen ja kristinuskon välistä
reflektiota. Minkälaisia teologisia
aiheita käsitellään esimerkiksi
islamin ja kristinuskon tai budd-
halaisuuden ja kristinuskon
edustajien välissä keskusteluissa?
Kirjassa ei juurikaan viitata
ei-kristillisiin uskontoihin,
lukuun ottamatta Jyri Komu-
laisen ”hindukristittyä” Raimon
Panikkaria käsittelevää artikkelia
tai joitakin lyhyitä, lähinnä isla-
mia käsitteleviä katkelmia. Tämä
kuvastaa osaltaan sitä, että län-
nen kristillisessä traditiossa on
ollut tapana määritellä muiden
uskontojen asemaa suhteessa
kristinuskoon jo ennen varsinaisen
kohtaamisen toteutumista. Toisaalta
ennen kohtaamista onkin varmasti
tarpeen etsiä sitä teologista perustaa,
joka ylipäänsä mahdollistaa aidon
dialogin syntyminen kristityn ja
jonkin muun uskonnon edusta-
jan välillä. Tähän etsintään kirja
tarjoaa hyviä johtolankoja.

JUKKA VÄNSKÄ
TM

Johdatus dialogiin

**Timo Vasko: missiologia ja
uskonnot. Johdatus missiolo-
giaan ja uskontoteologiaan.
Yliopistopaino: Helsinki 2003.
247 s.**

Vasko on kirjassaan tarttunut
ajankohtaiseen aiheeseen, on-
han missiologia ekumeenisen
keskustelun ohella keskeinen
aihepiiri yhä monikulttuurii-
semmaksikin käyvässä maailmassa.
Siksi lähetystä sekä sen teoreet-
tista pohdintaa esittelevää kirjaa
on tervehdittävä iloitin. Kirjan
ilmestymiselle on tilaus.

Teos jakaantuu neljään osaan.
Ensin tarkastellaan missiologiaa
ja uskontoteologiaa oppiaineina.
Jan A. B. Jongeneelin esittämien
käsitysten valossa teologinen ja
missiologinen sitoutuminen so-
veltuu akateemiseen työskente-
lyyn. Tämä lienee myös Vaskon
oma kanta.

Uskontoteologian suunta-
uksia ja luonnollista teologiaa
käsittelevä luku sisältää mie-
lenkiintoisen, mutta suppean
katsauksen uskontoteologian
suuntauksiin ja modernin us-
kontopluralismin haasteisiin.
Luku antaa avainkäsitteet eri
aikoina käytyyn keskusteluun.
Nyky aikaista lähetysstrategiaa
koskevassa luvussa esitellään
mm. Luterilaisen maailman-
liiton kommuunioparadigma,
joka on vaikuttanut myös sen
nimenmuutokseen kirkkojen
kommuunioksi (Lutheran World
Federation – A Communion of
Churches).

Uskontojen välisen dialogin
teemoja käsitellään referoimalla
kirkon ja islamin välisiä keskus-
teluja. Lähtökohta avaa konk-

reettisen näkökulman monen muunkin uskonnon kohtaamisen ongelmiin.

Toisen osan teemana on luterilainen näkökulma. Aluksi esitellään credon ensimmäistä artikkelia, jumalakäsitystä luterilaisesta näkökulmasta. Jumalakäsitys on keskeinen aihe uskontoteologisessa työskentelyssä. Laajempi toisten uskontojen käsitysten peilaaminen luterilaiseen olisi ollut mielenkiintoinen lisä artikkeliin. Seuraava luku esittelee Luterilaisen maailmanliiton uskontoteologista työskentelyä, jossa Vasko on itse ollut mukana.

Kolmannessa osassa perehdytään roomalaiskatoliseen missiologiseen ja uskontoteologiseen työskentelyyn ja neljännessä osassa tarkastellaan Kirkkojen maailmanneuvoston uudelleenarviointia kirkkojen globaalista todistuksesta. Molemmissa osissa tarjotaan mielenkiintoista faktaa ja historiallinen perspektiivi käytyyn keskusteluun. Varsinkin Ensyklika Redemptoris Missio on saanut Suomessa yllättävän vähän huomiota. Johtopäätösten teko jää muutamien kommenttien varaan.

Vaskon kirja on tiivistelmä kirkkojen/kirkkomme viimeaikaista missiologiaa koskevasta keskustelusta. Kirjan otsikko herättää ehkä mielikuvan laajemmastakin eri uskontojen kanssa käydystä dialogista. Vasko on kuitenkin tyytynyt lähinnä islamin ja kristinuskon välisen dialogin viimeaikaiseen esittelyyn. Johdatuksena aihepiiriin se täyttää tehtävänsä.

Lukijaa vaivaa jossain määrin se, että kirjan eri lukuja on jo aiemmin julkaistu, eikä niitä il-

meisesti ole muokattu uudelleen yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Siten vastaan tulee kummastusta herättäviä ilmaisuja, kuten ”tätä kirjoitettaessa, tänä vuonna...1989” (s. 156).

Teos sopii osaksi missiologian perusopintoja ja lienee tähän tarkoitukseen suunnattukin, onhan tekijä Helsingin yliopiston dosentti. Kirja soveltuu hakuteokseksi aihetta koskeviin lähteisiin ja kirjallisuuteen. Toivottavasti se herättää myös keskustelua missiologisista ja uskontoteologisista kysymyksistä.

MARKETTA ANTOLA
TM, pastori

Jumalan ilmoituksesta

Timo Vasko: From the Creation to the Kingdom of God. The Concept of God's Revelation by the Reform Jew Ben-Chorin in Dialogues with Christianity and Islam. PETER LANG Europäischer Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main 2003. 349 s.

Tuottelias dosentti TT Timo Vasko on kirjoittanut englanniksi kirjan *From the Creation to the Kingdom of God. The Concept of God's Revelation by the Reform Jew Ben-Chorin in Dialogues with Christianity and Islam*. Vuonna 1999 samasta aiheesta ilmestyi Vaskon kirjoittama alkuperäinen teos suomenkielisenä laitoksena. Englantilaisen tekstin noudattelee

alkuperäistä tekstiä.

Vasko on jakanut kirjan seitsemään päälukuun, joissa hän käsittelee Jumalan ilmoitusta, dialogia ihmisten kanssa, profeettojen kautta ja Raamatussa. Viimeisessä luvussa tulee esiin, lähinnä juutalaisen Ben-Chorinin tuotannon pohjalta, juutalaisuuden tehtävä kertoa Jumalan valtakunnan sisäisestä olemuksesta ja läsnäolosta. Hän näkee Jumalan ilmoituksen jatkuvan toiminnan luomisesta alkaen. Jumalan ilmoitus juutalaisuudessa Israelin kansan kohdalla ja erityisesti Jumalan valtakunnan sisäisessä läsnäolossa.

Kirjan yhteenvedossa (Conclusion) TT Timo Vasko kerää yhteen Ben-Chorinin teologisen ajattelun keskeiset näkökohdat Jumalan ilmoituksesta. Siksi kirjaa voi suositella aivan erityisesti nykyistä uskontodialogiaa käsittelevään keskusteluun. Kaikkien Euroopassa sekä Lähi-idässä toimivien lähetystyöntekijöiden sekä heidän esimiestensä tulisi tutustua kirjan antiin. Englanninkielisenä laitoksena kirja leviää laajan lukijakunnan käyttöön ja sillä on erityisen suuri merkitys Keski-Euroopan teologisessa keskustelussa. Lähetysteologisessa keskustelussa kirjalla on oma tärkeä tehtävänsä. Suosittelen lämpimästi lähetysten vastuunkantajille ja päättäjille kirjan hankkimista ja lukemista.

MATTI KORPIAHO
Pastori, Sanansaattajien
kotimaantyön johtaja

Jumalan ilmoitus
jatkuu

Avaimia juutalaisuuteen

Ikkuna juutalaisuuteen. Toim. Jouni Turtiainen. Toinen uudistettu painos. Yliopistopaino 2003. 209 s.

Juutalaisuuden vaikutus kristillis-länsimaiseen kulttuuri-perintöön on suurempi kuin useimmat meistä tulevat ajatelleeksikaan. Juutalaisuus on vaikuttanut vuosisatojen ajan eurooppalaiseen kulttuuriin, tieteseen, taiteisiin sekä uskonnollisuuteen. Samoin nykyjuutalaisuudessa näkyvät sen syntysijojen, eurooppalaisten suurkaupunkien jäljet. Jotta voitaisiin ymmärtää nykyjuutalaisuutta ja sen ympäristönsä antamia vaikutteita, tarvitaan tietoa juutalaisuuden lähtökohdista sekä juutalaisen kulttuurin ja uskonnon perusteista.

Viime keväänä ilmestynyt toinen, uudistettu painos Jouni Turtiaisen toimittamasta Ikkuna juutalaisuuteen -kirjasta avaa mahdollisuuden tutustua juutalaisuuden historiaan sekä juutalaiseen uskontoon ja kulttuuriin. Kirjan alussa on juutalaisuuden historian läpileikkaus sen syntyvaiheista nykypäivään saakka. Sen jälkeen esitellään juutalaisuuden pääpiirteet, kuten uskonnolliset suuntaukset, vuotuiset juhlat ja jumalanpalveluskäytänteet. Lisäksi kirjassa pohditaan kristinuskon ja juutalaisuuden välistä suhdetta ja vuoropuhelun tarkkeyttä sekä luodaan katsaus juutalaisvainojen syihin ja seurauksiin. Myös juutalaisuus Suomessa on saanut

oman erillisen esittelynsä.

Pieninä lisämausteina Ikkuna juutalaisuuteen -kirjan lukujen väliin on siroteltu mielenkiintoisia otteita erilaisista dokumenteista, esimerkiksi Israelin valtion itsenäisyysjulistuksesta, juutalaisesta kirjallisuudesta sekä juutalaisten ja kristittyjen väliseen vuoropuheluun liittyvistä julkilausumista. Kirjassa on mustavalkoinen valokuvakuviutus. Kirjan ulkoasu on tyylikkään hillitty; kansikuvana on Rafael Wardin kaunis piirros Äitini vuodelta 1945.

Ikkuna juutalaisuuteen -kirja on syntynyt Suomen evankelis-luterilaisen kirkon asettaman Kirkko ja juutalaisuus -työryhmän työn tuloksena. Saatesanat tähän uudistettuun painokseen on kirjoittanut arkkipiispa Jukka Paarma.

ANU HEIKKINEN
FM, toimitussihteeri

Työntekijä uutisia Kirkon lähetystyön keskuksesta

Kirkon lähetys sihteeri Hannu Paavola on virkavapaalla 1.9.2003-31.1.2004 välisen ajan. Hänen sijaisenaan toimii KKK:n lähetysteologi Timo Vasko, ja lähetysteologin viransijaisena vastaavan ajan TL Tiina Ahonen.

IKKUNA JUUTALAISUUTEEN (2 ov)

Aika ja paikka: 02.-04.04. ja 15.-16.05., KK, Järvenpää.

Sisältö: Tutustuminen Suomen juutalaisten elämään, VT:n ja myöhemmän juutalaisuuden synty ja historia, katsaus juutalaisten pyhiin teksteihin, Jeesus ja juutalaiset, antisemitismi, juutalaisten ja kristittyjen kohtaaminen, Israel-ystävyyssjärjestöt.

Toteutustapa: etukäteismateriaali (Ikkuna juutalaisuuteen -kirja; toim. Jouni Turtiainen), synagogavierailu, luennot, pajatyo skentely, Suomen juutalaisten kohtaaminen, video-opetus, keskustelua, sapatti- ja pääsiäisateria, juutalainen musiikki, jumalanpalvelus UT:n 'vaikeiden' tekstien äärellä.

Kohderyhmä: seurakuntien työntekijät, uskonnonopettajat, kansainvälisessä työssä toimivat kirkon työntekijät ja muut asiasta kiinnostuneet.

Kustannukset: kurssimaksu 65 €, ensimmäisen jakson täysihoito 96 € + bussimaksu Helsinki Järvenpää, toisen jakson täysihoito 67 €.

Ilmoittautuminen: 19.03. mennessä, kurssisihteeri Ulla Pyykkö, KK (09) 2719 911, ulla.pyykko@evl.fi

Järjestäjät: KUO / Kirkko ja juutalaisuus -työryhmä (K&J), KK

Tiedustelut: Jouni Turtiainen, K&J, 050 462 0717 (044-294 33 57), jouni_turtiainen@hotmail.com, Tapani Harviainen, K&J, (09) 7248 956, tapani.harviainen@helsinki.fi, Kai Peltonen, KK (09) 2719 915, kai.peltonen@evl.fi

IKKUNA ISLAMIIN (2 ov)

Aika ja paikka: I osa 26.-27.11.2004 ja II osa tammi-helmikuussa 2005 kaksi päivää. KK, Järvenpää.

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan islamin ja kristinuskon kohtaamisen edellytyksiä ja vaihteita sekä islamin peruspiirteitä. Kurssin teemoihin kuuluvat islamin monimuotoisuus ja teologia, kansanislamin kohtaaminen ja tapakulttuuri, kristinuskon ja islamin kohtaaminen ennen ja nyt sekä perhekäsitys, avioliitto ja muut elämänkulkuun ja islamin vuotuisen juhla kalenteriin sisältyvät painopistealueet.

Toteutustapa: 2 seminaaria.

Oheislukemisena: aihepiiriin ennen ja seminaarijaksojen väliaikana oman valinnan mukaan esim. Jaakko Hämeen-Anttila: Islam-taskusanakirja. Lähetysteologinen Aikakauskirja 2001 (teemanumero): Islam ja kristinuskko (myy: julkaisumyynti@evl.fi) (8,5 €). Timo Vasko: Missiologia ja uskonnot. Marjatta Kyyhkynen (toim.): Ajankohtainen islam. Heikki Palva & Irmeli Perho: Islamilainen kulttuuri.

Kohderyhmä: Kirkon työntekijät, uskonnonopettajat, kansainvälisessä työssä toimivat kirkon työntekijät.

Kustannukset: Täysihoito vuonna 2004 62 €; vuonna 2005 62 €.

Ilmoittautuminen: 15.9.2004 mennessä, kurssisihteeri Ulla Pyykkö, KK (09) 2719 911, ulla.pyykko@evl.fi

Järjestäjä: Kirkon ulkoasiain osasto/islam-työryhmä.

Tiedustelut: Timo Vasko (09) 1802363, timo.vasko@evl.fi

Utrechtin yliopiston missiologian professori Jan Jongeneel luennoi aiheesta "CHRIST OUTSIDE CHRISTIANITY"

maanantaina 15.9.2003 klo 14.15 systemaattisen teologian laitoksella Aleksanterinkatu 7 (6. krs)

Mahdollisuus keskusteluun. Tilaisuus on englanninkielinen.

Luento perustuu prof. Jongeneelin tekeillä olevaan tutkimukseen Kristus-kuvista ja -käsityksistä ei-kristillisessä kontekstissa.

Hän pohtii, millaisia muotoja kristinuskon keskeinen oppi kristologia saa, kun se kohtaa erilaisia kulttuurisia ja sosiaalisia ympäristöjä. Samalla voidaan kysyä: Mikä kristologiassa on muuttumatonta ja pysyvää, mikä pysyy samana, vaikka kulttuuriset kontekstit muuttuvat?

Järj.: Systemaattisen teologian laitos ja Kirkon lähetystyön keskus

Lähetysstiiteeriksi? 2004

LÄHETYS JA KANSAINVÄLINEN DIAKONIA (5 ov) DIAK / AVOIN AMMATTIKORKEAKOULU KAUNIAISTEN YKSIKKÖ

Kurssi on tarkoitettu erityisesti kirkon diakonian tai nuorisotyön tutkinnon suorittaneille, joille se tuottaa pätevyyden lähetysstiiteerin tehtäviin. Kurssin opintoviikot ovat hyväksi luettavissa, jos opiskelija myöhemmin täydentää opistoasteisen ammattitutkintonsa AMK-tutkinnoksi.

Lähiopintojaksot ovat 8.-12.3. ja 3.-7.5. 2004

Kurssiin kuuluu lähijaksojen välillä kolmen ov:n etäopiskelujakso työelämään liittyvine tehtävineen. Etäjakso sijoittuu niin pitkälle aikavälille, että sen suorittaminen onnistuu työn ohessa.

Kurssimaksu: (opetus ja materiaalit) 150 e, jonka lisäksi tulevat lähijaksojen täysihoidot molemmilta jaksoilta yhteensä 250 e tai puolihoido 100 e.

Kurssin keskeisiä teemoja ovat mm:

- lähetysstiiteen ja kansainvälisen diakonian teologisen perustan syventäminen ja soveltaminen ajankohtaisiin teemoihin

- lähetysstiiteen ja kansainvälisen diakonian toteutuminen seurakunnan toiminnan kokonaisuudessa

- lähetysstiiteen ja kansainvälisen diakonian kotimaiset ja ulkomaiset verkostot

- lähetysstiiteen ja kansainvälisen diakonian tehtävät ja työntekijöiden/vapaaehtoisten toimenkuvat seurakunnassa ja yhteistyöverkostoissa

- yhteiskunnallinen, ekologinen ja poliittinen vaikuttaminen kolmannen maailman tilanteeseen kotimaan työssä

- uskontoteologia ja erilaisten uskontojen kohtaaminen (mm. uskontojen ja uususkontojen periaatteet ja toiminta)

- viestintä ja markkinointi lähetysstiiteerin työssä

Kysy tarkemmin / ilmoittaudu Tiina Porraslampi p. 020 160 6481, tiina.porraslampi@diak.fi

Muistithan ilmoittautua neuvottelupäiville!

Seurakunnan lähetyssihteerien ja Kirkon Ulkomaanavun yhteyshenkilöiden valtakunnalliset neuvottelupäivät pidetään 30.1.-1.2.2004 Suomen Lähetysseurassa Helsingissä (os.Tähtitorninkatu 18, Helsinki).

Ilmoittautumiset Helsingin hiippakunnan lähetystoimistoon 15.11.2003 mennessä.

Hiippakunnan lähetystoimisto:

Raija Kotaviita

PL 142, 00121 Helsinki

puh. 09-7092 584 klo 9-15

Sähköposti: raija.kotaviita@evl.fi

LÄHETYSSIHTTEERIEN TÄYDENNYS- KOULUTUSPÄIVÄT

Helsingin hiippakunnassa täydennyskoulutuspäivä tiedotuksesta

25.10.2003 klo 9.30-16.00. Paikkana Suomen Lähetysseura, Tähtitorninkatu 18, Helsinki. Osallistumismaksu 25 euroa (sis. kahvit ja lounaan). Ilmoittautuminen hiippakunnan lähetystoimistoon puh. 09-709 2584 tai s.posti raija.kotaviita@evl.fi.

Evankelioimisen seminaari ja kongressi

Evankelioimisen teologinen seminaari järjestetään Tampereen Ilkossa 26.-27.11.2003.

Seminaarin järjestää Kirkkohallitus/Evankelioimistyön toimikunta. Lisätietoja: Tuula Lonkainen, p. 09-1802 218, tuula.lonkainen@evl.fi

Evankelioimiskongressi järjestetään 21.-25.1.2004 Otaniemen Dipolissa Espoossa. Kongressin järjestää Maailmanevankelioimisen Suomen keskus useiden kristillisten järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Lisätietoja kongressista saa net-tiosoitteesta www.mesk.net

Seurakunnan palkkiotoimisten ja vapaaehtoisten lähetyssihteerien koulutus

Kuopion hiippakunta:

Peruskoulutuksen lähiseminaaripäivät

29.-31.10.2004 ja toinen seminaari keväällä 2005. Ilmoittautumiset hiippakunnan lähetystoimistoon Terttu Möykkynen puh. 017-288 8411, 017-262 2322 (vastaaja). S.posti: kuopio.sls@mission.fi.

Oulun hiippakunta:

Peruskoulutuksen lähiseminaaripäivät

10.-12.09.2004 ja 22.-24.10.2004. Paikkana Lapiosalmen eräleirikeskus, Posiolla. Ilmoittautumiset hiippakunnan lähetystoimistoon.

Eeva Kauppi, puh. 08-311 0236 tai s.posti oulu.sls@mission.fi.

Tampereen hiippakunta:

Peruskoulutuksen lähiseminaaripäivät

6.3.04 Padasjoella, 3.-4.4.04 Päiväkummussa ja 23.10.04 Tampereella. Hinta 150 euroa. Ilmoittautumiset hiippakunnan tuomio-kapituliin, kirsi.narvinen@evl.fi tai puh. 03-238 1145.

Borgå stift:

20.9.2003 Mission och internationell diakoni i skriftskolan. Rådplägningsdag för missionssekreterare och ombud för Kyrkans Utlandshjälp. Kristliga folkhögskolan i Nykarleby.

4.10.2003 Mission och internationell diakoni i skriftskolan. Rådplägningsdag för missionssekreterare och ombud för Kyrkans Utlandshjälp. Stiftsgården Lärkkulla i Karis.

Tilläggsuppgifter: Stiftets missionssekreterare Stefan Myrskog, tel 09-1207 265, stefan.myrskog@mission.fi.

Lähetyspyhä lokakuussa

Kristittyjen yhteistä lähetyspyhää vietetään lokakuun toisena sunnuntaina, 12.10.2003. Kirkkoja, kristillisiä yhteisöjä ja seurakuntia haastetaan tuolloin yhdessä pohtimaan lähetystyötä. Tänä vuonna pyhän teemana on Kristityn vapaus ja vastuu - Den kristnes frihet och ansvar.

Lähetyspyhän avulla pyritään korostamaan yhteistä rukousta kaikille kristityille kuuluvan lähetystehtävän puolesta. Yhteisen lähetyspyhän viedon toivotaan vahvistavan kristittyjen yhteistä todistusta, keskinäistä rauhaa, sovintoa ja rakkautta sekä innostavan erityisesti nuorisoa lähetysvastuuseen.

Ekumeenisena lähetyspyhänä lähetystyö voidaan ottaa esiin jumalanpalveluksessa. Samalla paikkakunnalla toimivat seurakunnat voivat myös kutsua toisen kirkko- ja seurakunnan lähetysväkeä tilaisuuksiinsa jakamaan

ajatuksia ja kokemuksia lähetystyöstä. Näin kristityt voivat oppia ymmärtämään ja kunnioittamaan toistensa teke-mää työtä sekä vahvistamaan yhteistä kristillistä todistusta, ”jotta maailma uskoisi”.

Lähetyspyhään on tuotettu virikeaineistoa, joka löytyy internetistä osoitteesta www.kolumbus.fi/sen/ Yhteinen missio. Virikeaineiston on toimittanut Suomen ekumeenisen neuvoston (SEN), Suomen lähetysneuvoston (SLN) ja Suomen vapaan kristillisyyden neuvoston (SVKN) yhteistyöryhmä, joka esittää Yhteisen lähetyspyhän viettoa tänä vuonna viidennen kerran. Virikeaineistosta toivotaan palautetta Suomen ev. lut. kirkon vs. lähetyssihteerille Timo Vaskolle (timo.vasko@evl.fi) tai Suomen ekumeenisen neuvoston pääsihteerille Jan Edströmille (jan.edstrom@kolumbus.fi)

kirkkomme LÄHETYS

Vår kyrkas mission

kirkkomme.lahetys@evl.fi

JULKAISIJA / UTGIVARE
Kirkon lähetystyön keskus
PL 185
00161 Helsinki
Puhelin: (09) 18021
Faksi: (09) 1802 436
www.evl.fi/kkh/kuo/klk

PÄÄTOIMITTAJA /
CHEFREDAKTÖR
Hannu Paavola
hannu.paavola@evl.fi

TOIMITUSSIHTEERI /
REDAKTIONSSEKRETERARE
Hanna Salomäki
hasalom@hotmail.com

Tämän lehden vastaava toimittaja
Timo Vasko

TOIMITUS / REDAKTION
Vuokko Vänskä (pj.)

Christine Eriksson
Ann-Christine Marttinen
Hannu Paavola
Martti Poukka
Iris Sandberg
Hanna Salomäki
Leena Suominen

TAITTO / OMBRYTNING
CredoNet Oy

KUVANKÄSITTELY /
FOTOBEBETNING
CredoNet Oy, Heimo Nertamo

KUSTANTAJA /

FÖRLÄGGARE
Kustannus-Oy Kotimaa
PAINO / TRYCKERI
Uusimaa,
Porvoo 2003

PAINOS / UPPLAGA
8 500 kpl

KANSIKUVA / PÄRMBILD
Philippe Gueissaz

LEHTI ILMESTYY
kaksi kertaa vuodessa ja lähetetään
ilmaiseksi ev.lut. kirkon
papeille ja lehtoreille, uskonnon-
opettajille, lähetystyöntekijöille
ja lähetyslaitteille.

SEURAAVA NUMERO
ilmestyy maaliskuussa 2004

ISSN 0789-5135

Muslimit, kristityt ja yhdessä eläminen – historiassa ja nykypäivänä

Islamia ja kristinuskoa käsittelevä 3.

symposium 10.11.2003 klo 10–16 Helsingin

yliopiston pieni juhlasali, Fabianinkatu 33, 4. krs.

- 10.15–10.20 Symposiumin avaus
Prof. Jaakko Hämeen-Anttila
- 10.20–11.10 Luento ja keskustelu
TT Seppo Rissanen: vastakkainasettelun dialektiikasta toisensa ymmärtämiseen
- 11.10–12.00 Luento ja keskustelu
FM Sari Kuustola: Islamin ja kristinuskon rinnakkainelo Syriassa
- 12.00–13.15 Lounastauko
- 13.15–13.20 Symposiumin iltapäiväosuuden avaus
Dosentti Timo Vasko
- 13.20–14.10 Esitelmä ja keskustelu
Prof. Jaakko Hämeen-Anttila: Kristityt klassisessa islamilaisessa kirjallisuudessa
- 14.10–15.00 Luento ja keskustelu
FT Marko Juntunen: Espanjan ja Marokon välissä – islam, muuttoliike ja nuoriso
- 15.00–15.30 Yleisökysymykset paneelille
- 15.30 Symposiumin päätös
Prof. Jaakko Hämeen-Anttila

Symposiumin alustuksissa tarkastellaan muslimien ja kristittyjen vuorovaikutusta. Uskontodialogi ja muutokset nykyisessä maailmantilanteessa pääsevät esiin alustusta seuraavassa keskustelussa. Symposium tarjoaa ajankohtaista tietoa islamin ja kristinuskon peruspiirteistä opiskelijoille, tutkijoille, opettajille, kirkkojen työntekijöille ja muille kiinnostuneille. Järjestää: Arabian kielen ja islamin tutkimuksen oppiaine, Systemaattisen teologian laitos, Kirkon ulkoasiain neuvoston islam-työryhmä. Vapaa pääsy. Ei ennakkoi ilmoittautumista. Yhteyshenkilö: Dosentti Timo Vasko puh. 050-3268457 timo.vasko@evl.fi